

Saulėta, diena 85°, naktį 65.
Saulė teka 5:26, leidžiasi 8:08

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 21 d., 1970 m.

Kaina 10c

120

VAKARŲ IR RYTŲ VOKIETIJOS DERYBOS

ATKAKLI RUMUNIJĄ NESIJUNGIA I KREMLIAUS - PEKINO KIVIRČUS

MASKVA. — Rumunijos prezidentas ir komunistų partijos vadovas Nicolae Ceausescu su savo patarėjais išvažiavo iš Maskvos, kur jis dvi dienas tarėsi su sovietų partijos vadais. Komunikate paskelbta, kad buvo nagrinėjami tarptautinės politikos ir pasaulio komunistų ir darbo klasės reikalai. Abi pusės sutikusios toliau stengtis stiprinti Sovietų Sąjungos ir Rumunijos ryšius. Kartu priedama, kad pasitarimai vyko draugiškoje ir atviroje atmosferoje. Paprastai Maskvos žargonu žodis "atviras" reiškia, jog buvo nuomonių skirtumų ir nebijota jų skirtumų pareikšti.

Rumuniją nuo Maskvos skiria du svarbūs dalykai. Pirmas yra Maskvos bandymas dar daugiau integruoti karines Varšuvos pakto jėgas ir antras — sovietų pastangos nukreipti Rytų Europos komunistines, vyriausybes prieš Kiniją. Rumunija, kuri reikalauja teisės savo socializma vystyti taip, kaip jai atrodo geriau, nesutinka kištis į ideologinius ir teritorinius ginčus tarp sovietų ir Kinijos.

Kremliaus vadai aiškiai tvirtina, kad Varšuvos pakto buvo įsteigtas prieš visus "agresorius", nežiūrint iš kur jie kiltų. Gegužės 12 d. "Krasnaja Zvezda" savo vedamajame įrodinėjo, kad dabartinė pasaulinė padėtis reikalauja iš Varšuvos pakto valstybių ypatingo budrumo ir pasiruošimo. Armijos turinčios budėti akivaizdoje "agresyvių intrigų iš imperialistų ir kitų militaristų pusių". Laikraštis nesako, kas tie kiti "militaristai", tačiau atsakymas yra — Kinija.

Gegužės 14 d. maršalas Ivanas Jakubovskis, Varšuvos pakto jėgų vyriausiasis vadas "Pravdoje" rašo, jog Varšuvos pakto armijos patikimai saugo socializmo laimėjimus ir yra galimas saugumo faktorius Europoje ir kituose kontinentuose. Varšuvos pakto jėgos esančios pasirėmusios suduoti atkirtį imperialistams ir bet kuriems kitiems agresoriams.

Žurnalas "New Times" irgi pareiškia tą pačią temą. Paskutiniame numeryje rašoma, jog Varšuvos pakto dėmesys natūraliai priklauso Europos frontui. Tačiau tarptautinės problemos esančios taip susipynusios, kad vienos negalima išimti iš kitos. Varšuvos pakto negalys ignoruoti agresijos Pietryčių Azijoje ar Viduriniuose Rytuose.

Stebėtojai nurodo, kad Varšuvos pakto buvo sudarytas 1955 m. specifiniai prieš Vakarų Vokietiją ir jos sąjungininkus NATO valstybes. Dabartiniai sovietų pareiškimai nesiderina su pakto dvasia ir rašytais jo punktais. Sovietai reikalauja iš pakto narių ideologinio ir karinio solidarumo su Maskva jos ginčuose su Pekinu. Tam pirmiausia pasipriešino Rumunija. Gegužės 13 d. rumunų partijos laikraštis "Scinteia" sako, kad Rumunija visada buvo nusistatčiusi prieš imperializmą Europoje. Kartu Rumunija mieliai matytų panaikinant abu karinius Europos blokus. Rumunijai labai nepatiko ir nauja sovietų-čekoslovakų sutartis, kuri leidžia Maskvai įsikurti į Čekoslovakijos vidaus reikalus. Rumunų spauda paskelbė trumpai apie tos sutarties pasirašymą, tačiau nenagrinėjo atskirų sutarties punktų. Privatai rumunų vadai kalba, kad Rumunija niekad tokios sutarties nepasirašytų.

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Dvidešimt Amerikos laikračių redaktorių parašė raštą princui Sihanoukui į Pekiną, prašydami jį panaudoti savo įtaką, kad 12 korespondentų, kuriuos Kambodijoje pagrobė komunistai, būtų saugomi ir neskriaudžiami.

MEKSIKA. — Prie Meksikos Gvatemalos pasienio žuvo Gvatemalos partizanų vadas Yon Sosa, kartu su dviem partizanais. Jie žuvo susišaudę su Meksikos sargybiniais.

Tokio. — Japonijos pasitarimai su sovietais dėl oro linijos atidarymo nutrūko.

ALŽIRAS. — Sovietų Sąjunga ir Alžiras pasirašė sutartį, kur sovietai žada ieškoti Alžire naujų naftos šaltinių. Pasitarimai vyksta tarp Libijos ir sovietų, kurie žada pigiau, negu vakarų bendrovės, išplėsti Libijos žibalo pramonę.

OSLO. — Norvegijos vyriausybėje padaryti pakeitimai. Paskirti nauji užsienio reikalų ir gynybos ministrai.

BUFFALO. — Miesto taryba nusprendė, jog nusikaltimas yra pavadinti policininką ar kitą miesto pareigūną "kiaule". Prasizengę bus baudžiami kaip už netvarkingą elgesį.

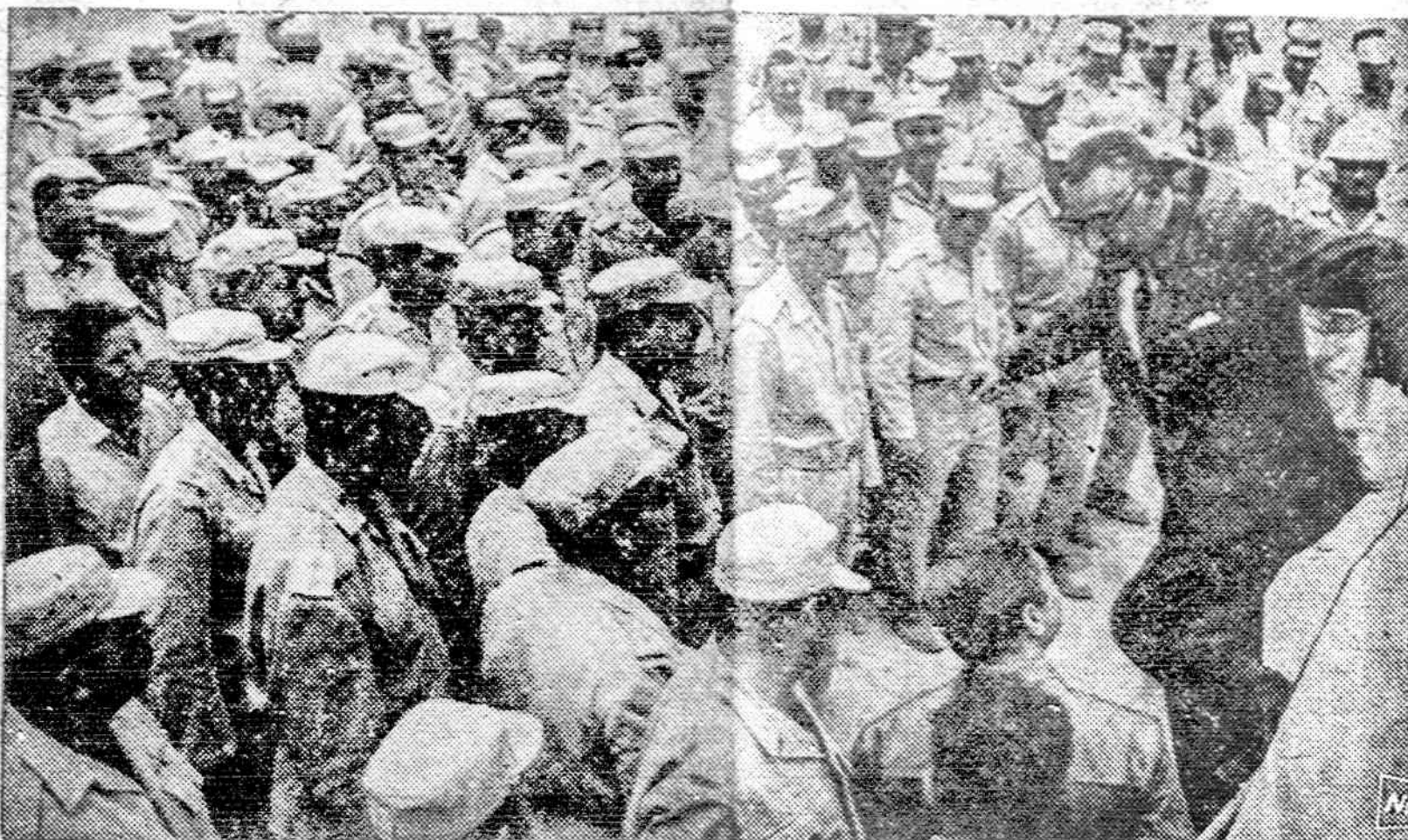
CHICAGO. — Mėsininkų unijos žurnalas puola Amerikos unijų federacijos vadus už jų paramą prezidentui Nixonui ir jo žygiui Kambodijoje. Mėsininkų laikraštis sako sutinkantis su sen. Fulbrightu, kuris pareiškė, kad AFL-CIO tapo karinio "establishmento" dalimi. Straipsnį parašė mėsininkų sekretorius Gorman.

Erdvėje yra du Kinijos satelitai

LAS VEGAS. — Gynybos sekretorius viešiesiems reikalams Daniel Henkin, kalbėdamas aviacijos — erdvės korespondentų draugijos suvažiavime, pareiškė, kad komunistinė Kinija, kuri balandžio 24 d. pasiuntė pirmą savo satelitą į orbitą, kartu ten paliko ir vieną raketos dalį. Pastebėta, kad kartu su nauju kinų satelitu skraido ir kitas objektas, kurio tačiau nežinomas nei svoris nei išmėros.

Šis faktas rodo, kad Kinijos raketa buvo kelių dalių ir pirmoji dalis buvo pakankamai galiną išmesti į erdvę ne tik satelitą, bet pakelti nuo žemės ir paskutinę raketos dalį, kuri liko erdvėje.

Iš to galima spręsti, kad Kinija jau toli pažengė raketų gamyboje ir gali neužilgo išbandyti savo pirmą tarpkontinentinę raketą.

Egipto prezidentas Nasseris išlipa iš šarvuoto automobilio, kuriuo jis atvažiuo aplankyti vieno kariuomenės dalinio Egipto kariuomenės manevruose.

RUSAI MELAI BENDRADARBIAUJA SU VISO PASAULIO DIKTATUROMIS

WASHINGTONAS. — Sovietų vyriausybė jau nuo Lenino laikų meliausiai darė su diktatūromis, nors tuo pačiu metu daug kalbėjo apie proletariato vienybę ir internacionalinį komunistų bendradarbiavimą. Tokia "realpolitik" sovietai parodo ir šiuo metu Kambodijos naujos vyriausybės atžvilgiu. Maskva nepripažįsta Pekine Sihanouko įsteigtos egzistinės Kambodijos valdžios, bet žiūri, kas laimės Kambodijoje. Šitokia veidmaininga sovietų valdžios laikysena daugumoje prisidėjo prie naujų komunistų partijų pagal Kinijos liniją steigimo visame pasaulyje. Beveik visose šalyse yra komunistų, kurie nebeklauso Maskvos.

Sovietų "realizmui" yra daug ko prekybos ir su Pietų Afrika, nors jos vidaus politiką sovietų spauda ir smerkia. Šitoks Maskvos dviveidiškumas sukelia daug širdies skausmo įvairiems vakarų pasaulio liberalams, "salon-komunistams", kurie iš įpratimo piktai smerkia įvairias dešinių grupių diktatūras, atlaidžiai nematydami baisių kairiųjų diktatūrų. Jiems nesuprantamas Maskvos sugebėjimas skirti ideologinius pareiškimus nuo valdžiai naudingo biznio.

Ispanija pernai gavo iš sovietų ir iš Lenkijos nemažai akmens anglių, nors kaip tik tuo pačiu metu ispanų angliakasiai Asturijoje bandė streikuoti.

Jau praityje, kaip nurodo Paul Wohl, Christian Science Monitor korespondentas, sovietų valdžia turėjo labai gerus ryšius su Turkijos diktatoriumi Mustapha Kemal. Pats Leninas jam pasiuntė sveikinimo telegramą 1921 m. sausio 7 d. Turkams kovojant prieš graikus, sovietų komunistai, susirinkę 4-tame partijos kongrese, sveikino Turkiją jos pergalių proga.

Kada italų fašistai 1924 m. nužudė socialistą Matteotti, visame pasaulyje liberalai protestavo. Maskvos ambasada iškėlė Mussoliniui pagerbimo priemonę. Sovietų ryšiai su Mussoliniu liko geri ir vėliau. Italijos armijoms puolant Etiopiją, sovietai Italams savo žibalo ir tankams gazoliną.

Nepamirštamas ir bolševikų susitarimas su naciais. Vakarų Europai kovojant ir mirštant, Molotovas pasirašė sutartį su Ribentropu ir pažadėjo nacių Vokietijai milijonų kelių jėgų, pieno, žibalo, medvilnės ir kitų prekių. Ta sutartis buvo pasirašyta 1939 m. rugpjūčio mėn.

Maskvos parama ispanų respublikonams civilinio karo metu irgi nebuvo reikšminga, nors už tą paramą sovietai atsėmė auksu, kurį Ispanijos valdžia buvo atvežusi į Maskvą. Dar tebevykstant Ispanijos karui, Maskva jau pradėjo derybas su nacių Vokietija.

Iš šiais laikais Maskva prekiauja su karinėmis diktatūromis Pietų Amerikoje, neatsisak

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar New Yorke demonstravo tūkstančiai statybos darbininkų. Jis išreiškė savo pritarimą prezidentui Nixonui ir palaikė žygį į Kambodiją.

♦ Balandžio mėnesį pragyvenimo kainos Amerikoje vėl pakilo 0.6%. Tai didesnis pakilimas už sausio ar vasario mėn.

♦ Atstovų Rūmų pirmininkas McCormack pareiškė, kad jis galvoja pasitraukti iš politinio gyvenimo. Jis išbuvo pirmininku nuo 1962 metų. Į šią vietą numatomi atstovai Carl Albert ar Chicago gietis Rostenkowski.

♦ Pietų Vietnamo daliniai atidarė Kambodijoje jau 13-tą frontą, pūdami paskutinę komunistų slėptuvę prie Vietnamo sienos. Vietnamiečiai pirmą dieną pažengė 10 mylių.

♦ Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas vakar lankėsi valstybės departamente ir kalbėjosi su sekr. Rogers. Jis vėl prašė Amerikos lėktuvų, nes padėtis po paskutiniojo prašymo pasikeitusi, kai sovietai ėmė skraidyti Egipto lėktuvuose.

♦ Kubos diktatorių Castro nusiskundė, kad cukraus nedirbi derlius nebus toks didelis, kaip buvo planuota ir nepavyks pasiekti 10 milijonų tonų.

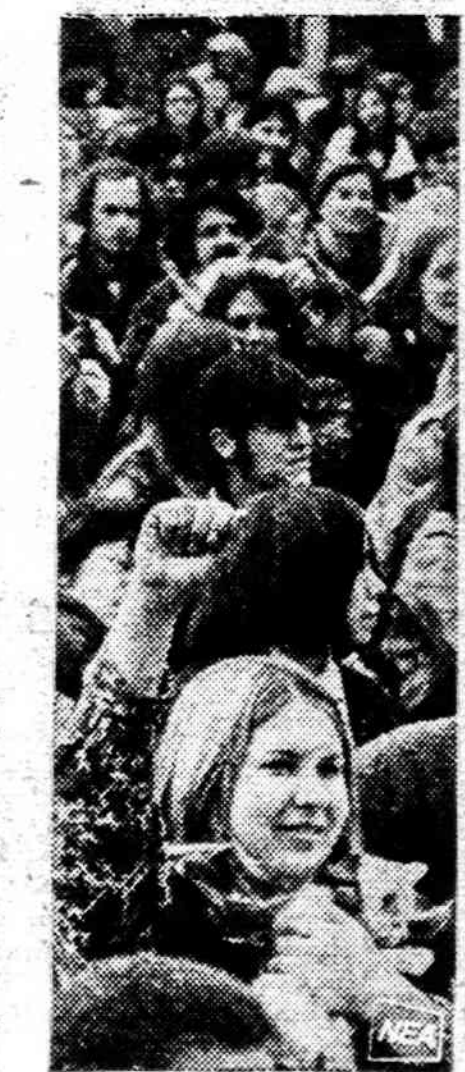
♦ Savannah, Georgia policija apkaltino 16 metų negra nušovus žinomą NAACP negrų organizacijos veikėją James Floyd.

Kambodija žada kinų neskriausti

PHNOM PENHAS. — Kambodijos premjeras Lon Nol ir jo pavaduotojas Sirik Matak pasiskelbė pareiškimus, užtikrindami kiniečių mažumą Kambodijoje, kad jai negresia iš naujos vyriausybės joks pavojus. Šie pareiškimai labai skiriasi nuo Kambodijos elgesio su vietnamiečių mažuma, nors jų Kambodijoje yra apie 400,000, o kiniečių apie 600,000. Vietnamiečiai laikomi priešiniais, jie persekiojami, užtariami stovyklose ir evakuojami į Pietų Vietnamą. Kinai po vyriausybės pakvietimo toliau saurdirba ir varo biznį, nes jų rankose yra didelė dalis Kambodijos prekybos.

Stebėtojų manymu komunistų yra lygiai kiniečių, lygiai vietnamiečių mažumoje. Skirtumas toks, kad Kambodijos valdžia, kovodama prieš vietnamiečius komunistus, nenori išprovokuoti galingos Kinijos ir todėl palaikia kinų mažumą ramybėje.

Pareiškimai apie vietnamiečių mažumą vadina ją "istoriniu priešu". Dabar, kalbėdamas apie Kambodijos kiniečius, premjeras Lon Nol sako, kad tarp kinų ir kmerų buvusi šimtmečių draugystė, kad abi tautos jungtąs bendras kraujas ir bendrą rasę.

Studentų neramumuose viena Rhode Island studentė vienoje rankoje laiko jauną katytę, o kita iškelta komunistinių stiliumi į viršų.

KOMUNISTAI PAŽADĖJO IŠPLESTI PER SIENĄ TELEFONO LINIJŲ KIEKĮ

BONA. — Šiandien į Kasselį, Vakarų Vokietijoje atvyksta Rytinės Vokietijos premjeras Stoph testis derybų su kancleriu Brandtu. Nors pagrindinis komunistų režimo uždavinys yra gauti Bonos vyriausybės pripažinimą, yra daug mažesnių klausimų, kurie iki šiol skyrė dvi vokiečių tautos dalis. Po pirmo susitikimo Erfurte Rytų Vokietija sutiko praplėsti abiejų pusių telefono ryšį. Vietoje iki šiol buvusių 34 linijų, atėityje bus 74, ir telex linijos iš 19 bus pakeltos iki 35. Tai palengvins abiejų pusių gyventojams susisiekti su draugais ir giminėmis kitoje pusėje.

P. Korėja, Kambodija užmezgė santykius

SEOULAS. — Pietų Korėja ir Kambodija nutarė vėl atstatyti diplomatinius ryšius, kuriuos buvo nutraukusi princ Sihanouko vyriausybė 1966 metais. Susitarimas buvo padarytas Indonezijoje, kur Azijos valstybių konferencijoje susitiko P. Korėjos užsienio reikalų ministras Choi Kyu Hah ir Kambodijos — Yem Sambaur.

Šis susitarimas leis P. Korėjai teikti Kambodijai paramą, nors nenumatoma, kad ta parama būtų ginklais ar kareiviais. Korėja pažadėjo "humanitarinę paramą". Ji siūys Kambodijai vaistų ir karo pabėgėliams reikmenų.

Japonijos vyriausybė nutarė pasiųsti specialius pasiuntinius į Londoną ir į Maskvą. Jie bandys kalbinti britų ir sovietų vyriausybes, kad jos sušauktų naują Ženevos konferenciją Indokinos reikalams. Sovietų Sąjunga ir Britanija buvo pirmininkės paskutinėje konferencijoje nuo jų priklauso naujos sušaukimas.

Visur baudžia girtus vairuotojus

LONDONAS. — Girtų automobilistų yra ne tik Amerikoje. Daugelyje šalių įstatymai sunkiai baudžia girtus vairuotojus. Ypač sunkios bausmės jų laukia komunistų valdomose šalyse. Rytų Vokietijoje girtas vairuotojas netenka vairavimo leidimo ir gauna metus kalėjimo. Milicija gali sustabdyti važiuojantį ir patikrinti jo kvapą kiekvieno momento. Laikraščiai tokį vairuotoją išjuokia, jis gali netekti darbo.

Rusijoje girtas vairuotojas netenka darbo, o jei jis padarė kokių nuostolių ar ką sužeidė, jis baudžiamas pagal nusikaltimo dydį. Milicininkai ginkluoti aparatu, vadinamu Širankina, kuris gali vietoje patikrinti išgerto alkoholio kiekį.

Sunkios bausmės girtų vairuotojų laukia Rumunijoje — iki dviejų metų kalėjimo. Austrijoje girtuoklių laukia sunkios piniginės bausmės. Po nelaimingų atsitikimų vairuotojai turi pasiduoti kvapui, kraujo patikrinimams.

Tik Brazilijoje valdžia ir policija nuolaidžiau žiūri į girtus vairuotojus, nes ten beveik visai taip važinėja, lyg būtų girti.

♦ Olandijos keleivinis lėktuvas, kurį aštuoni ginkluoti vyrai pagrobė pakilus iš Dominikonų respublikos, tebestovi Havanoje. Kuba atsisakė priimti aštuonis oro piratus, o lėktuvo kapitonas atsisako juos išvežti iš Kubos.

Už šią nuolaidą Vakarų Vokietija sutiko mokėti Rytinei Vokietijai 30 milijonų markių per metus už vadinamas pašto skolas, kurias Vakarų Vokietija padariusi nuo 1967 metų. Prieš tuos metus Bonos skolos siekiančios 1.6 milijardų markių.

Rytinė Vokietija įrodinėja, kad iš vakarų į rytus per visus pokario metus ėjo labai daug pašto: laišku į siuntinius. Vakarams tie siuntiniai davė pajamų, nes siuntėjai pirkė pašto ženklus, o rytais teko tik juos išnešioti. Bonos vyriausybė "principiniai" sutiko su šita padėtimi ir pažadėjo skolą grąžinti, tačiau nesutiko su minimomis sumomis. Manoma, kad dėl tų pašto skolų bus toliau derimasi.

Berlyno miestas ir telefono linijų susitarimą neįveikė, nes komunistų valdžia jo nelaiko Vokietijos dalimi. Berlyne tik policija ir ugniagesiai gali betarpiškai susisiekti.

Ilgos derybos laukia ir kitų "skolų". Komunistai reikalauja 100. bilijonų markių. Jie sako, kad darbingiems vokiečiams bėgant iš rytų į vakarus, Rytinė Vokietija netekusi daug darbo jėgos, daug specialistų, už kuriuos reikalauja atlyginimo.

Švedų komunistai rengiasi rinkimams

STOKHOLMAS. — Nors Švedijos parlamento rinkimai bus tik rugsėjo mėnesį, švedų komunistai pradėjo energingą rinkimų kampaniją. Jie praėjusiuose rinkimuose 1968 m. smarkiai nusmuko ir vietoje anksčiau turėtų 6.4 nuosimčių visų balsų tegavo vos 2.9% švedijos įstatymai reikalauja, kad politinė partija rinkimuose arba gautų bent 4 nuosimčius visame krašte arba 12% — atskirame rinkimų rajone. Komunistams mažai vilčių gauti 4% visoje Švedijoje, todėl jie koncentruoja savo pastangas į šiaurini pramonės rajoną Norrbotten, kur paskutiniuose rinkimuose komunistų atstovai gavo 10.8% balsų.

Komunistų partijos atstovų švedų parlamente tėra trys. Partijai labai pakenkė sovietų invazija į Čekoslovakiją. Nors partijos vadovybė paskubėjo sovietų žygį pasmerkti, žmonės, pasipiktinę sovietų agresija, komunistų atstovams savo balsų nedavė.

Komunistai vilioja į bendrą frontą švedijos jaunimo grupes, kurios įsisteigė Vietnamo karo pasekoje. Tos grupės remia Vietkongą ir garbina komunistinę Kiniją ir jos vadą Mao Tse Tungą. Dar nežinia, ar tos grupės susidės su švedijos komunistų partija, kuri visą laiką pildė Kremliaus įsakymus.

WASHINGTONAS. — Amerikos sostinėje streikuoti pradėjo šiukšlių išvežėjai, kurie reikalauja didesnių algų.

DETROITO NAUJIENOS

Lietuviškos muzikos ir šokių džiaugsmas:
Piršlybos Šapnagiuos

Deroito trijulė (Gobienė, Pusdešris ir Slizys)
pastatė nuostabią muzikinę komediją.

Sąstata

Piršlybos Šapnagiuos, 2-jų veiksmų muzikinis veikalas: autorius kun. Viktoras Kaleckas; muzikos vadovas Stasys Slizys; režisierius Justinas Pusdešris; tautinių šokių vadovė Galima Gobienė; dekoracijos Justino Pusdešrio; dekoracijų techniški darbai Mykolo Abariaus; šviesų efektai Algirdo Plekaičio; rengėjai Jaunimo Choro Tėvų Komitetas — pirm. Jonas Bartkus; pastatyta 1970 m. gegužės mėn. 16 d. Crestwood High School auditorijoje, 1501 N. Beech Daly Rd., Dearborn Hts., Mich.

Tėvas — Karolis Balys, Motina — Elena Zubrickienė, Vėrutė — Aldona Tautkevičiūtė, Onutė — Aida Smalinskaitė, Jurgis — Antanas Paškus, Anupras Linas Mikulionis, Motiejus — Robertas Selenis, Jonas — Kastytis Karvelis, Nastazija — Birutė Kutkutė, Elzietė — Birutė Kvietytė, Piemenukas — Laimutė Tautkevičiūtė, Kaimo jaunimas — Jaunimo choras ir šilainės tautinių šokių kolektyvas, Akompaniatorė pianinu — Regina Slizytė, Pirmasis smuikas — Margareta Deltuvaitė, Antrasis smuikas — Judita Deltuvaitė, Čelo — Suzana Deltuvaitė, Kanclės — Jonytė Beržanskytė, Gitara — Aldona Petrauskaitė, Akordeonas — Rimas Kasputis, Akordeonas — Andrius Čerškus, Jaunimo choro pranešėja — Karolė Veselkaitė.

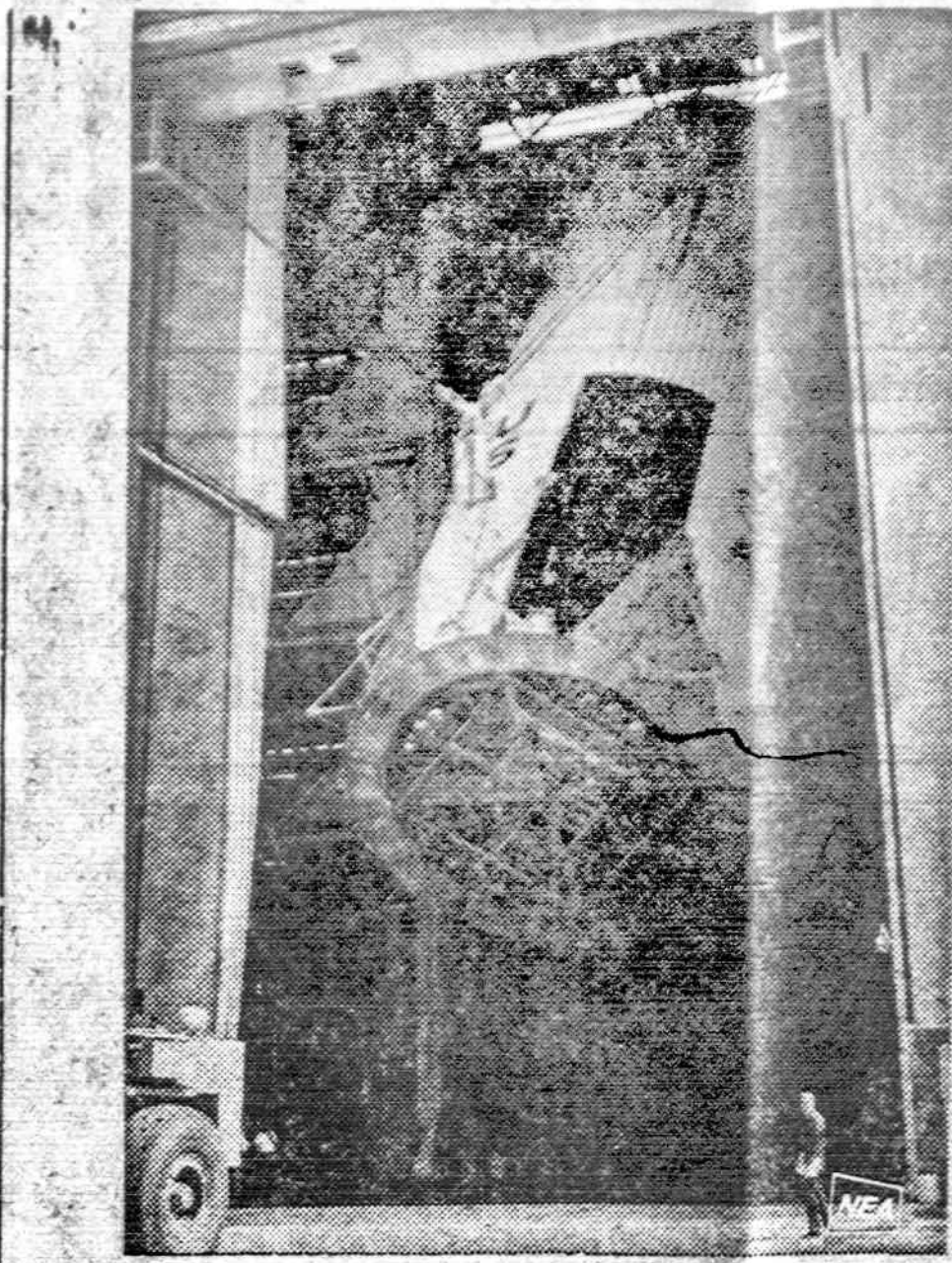
Kas galvojo, kad Detroit, gan nedidelę lietuviškos kolonijos būty tiek meninio talento, jog įmanoma buvo pastatyti pirmos

eilės muzikinę komediją? Bet kai kalbama apie talentą, tai reikia atminti, jog tai yra daugiau darbo, o ne įkvėpimo vaisius. Matomai buvo daug ir sunkiai padirbėta, o tai beveik stebuklas mūsų neprofesinės meninės sąlygose. Iš tikrųjų Detroitas yra laimingas, turėdamas profesionalinius muzikos, teatro, tautinių šokių menininkus Stasio Slizio, Justino Pusdešrio ir Galinos Gobienės asmenyse. Kai jie sujungė rankas ir gavosi neeilinis pasisekimas.

Veiksmas vyksta netolimoje praityje Lietuvoje, netoli Šiaulių miesto šapnagių kaimo sodyboje. Viktoras Kaleckas, daugiau kaimo dokumentuotojas, o ne vaizduotės rašytojas. Turinys susideda iš turtingo ūkininko noro išleisti savo vieturtę dukterį už turtingo senbernio, bet dukterį sumanau piršio — skerdžiaus pagalba pasirenka tikrąjį mylimąjį.

Vietoj žodžio intriga, tyčia pasirinkau turinį. Vaidinime įtampos nėra, nes mes iš anksto numatome gerą reikalą išsirišimą, iš esmės tai sena ir visiems žinoma istorija. Bet tai kaip tik ir sudaro muzikinės komedijos širdį: lengvas turinys, kuriame lygiateisai turi išryškėti vaidyba, muzika ir šokis.

Maloni staigmena buvo Elena Zubrickienė, kuri buvo itin natūrali motina ir tikrai įtikinanti savo vaidyba. Ji turėtų daugiau ir dažniau pasirodyti Detroito scenoje. Nuo jos neatsilikio Karolis Balys, profesionališkai sukurę guvaus ūkininko rolę. Jaunimas savo rolėse buvo žalias,

Saturno raketos dalis išvežama iš NASA angaro New Orleans. Po įvairių bandymų, kurie užtruko daug mėnesių, raketos dalis bus vežama į Cape Kennedy, Floridą, sumontavimui su kitomis Saturno dalimis.

bet savo nepatirtį atpirkio jaunatvės grožiu. Išskirtinas Robertas Selenis, turėjęs atlikti skerdžiaus piršio gan sudėtingą rolę. Ypatingu vaidybiniu niuansu jis neparodė, bet vis dėlto sukūrė vietisą sušaržuto senio rolę ir niekas negalėjo pasakyti, jog tas senis nėra tikrai senas. O tai reikia laikyti dideliu pliusu jaunam aktorui ir palinkėti neužmiršti teatro, nes turima tikrų dainių. Mergaitės vaidino geriau už vyrus ir iš jų tikrai išsiskyrė trumpose vaidybinėse nuotrupose Birutė Kutkutė, Birutė Kvietytė ir ypač piemenuko rolėje Laimutė Tautkevičiūtė. Pastaroji yra mano išsivajotas lietuviškas Pucikas Šekspyro Vidurvasario nakties sapnui.

Vaidybos parengime visur jautėsi prityrusio režisieriaus, Justo Pusdešrio ranka aktorių parinkime, rolių akcentavime ir charakterizavime.

Paskutinė naujiene muzikos pasaulyje yra tautinė muzika. Kartu tai yra ir seniausia seniena, kas parodo, jog tautinė muzika iš viso yra pirminis šaltinis.

Stasys Slizys, gal būt, nėra vienas iš pagrindinių tautinės muzikos harmonizuotojų ir priitaikytojų, tačiau jo darbai yra vieni iš geriausių mūsų. Viso buvo 25 numeriai. Jie išdėstyti klasikine tvarka; beje, modelių paimta sonatos forma — allegro, andante ir rondo. Labai naujai ir grakščiai praskambė

jo ratelis Jūs broleliai apgavikai, kur susipynę daina ir šokis ir, kas mano manymu, buvo pastatymo kulminacinis taškas. Tai galima atskirai nufilmuoti ir užrekoruoti ir nusiųsti į Ed. Sullivan Show. Dar kas įdomu ir svarbu apie Stasį Slizį: labai maža mūsų kompozitorių eksperimentuoja su tautine muzika, o Slizys joje parodo daug savęs ir naujos sveikos dinamiškos harmonizacijos. Vien tik reikia pažvelgti į orkestro sąstatą. Mano manymu, jis surado ritmus ir garsus savo tautinės muzikos pristatyme daug įdomesnius negu šiandien labai mūsųse pagarsėjusio jauno kompozitoriaus. Trumpai charakterizuojant Slizio muziką: sudžiūta, smagi, ritmiška, jungiama sena technika su nauja linksmai pasiutusioje nuotaikoje.

Orkestras ir choras labai gerai pasirodė. Gal kiek silpnai berniukų balsai. Individualūs dainavimai silpniausi balsine medžiaga. Išsiskyrė Aldona Tautkevičiūtė ir Aida Smalinskaitė. Tautiniai šokiai buvo puikūs, tik gaila, kad jų buvo per mažai. Galinos Gobienės vadovaujamas šokių kolektyvas šilainė yra Detroito sena ir įsipilietinusi institucija. Pajėgumas aiškus, ką jau minėjau kalbėdamas apie ratelį. Taip pat labai gražiai sušokta Aušrelė. O tautiniai rūbai... Tikriausiai puošnesnių jokių lietuviškoj kolonijoj nesurasi.

Justino Pusdešrio dekoracijos funkcinės ir realistinės. Skoningas lietuviškos sodybos kiemas. Mano linkėjimas: tegul ši muzikinį veikalą pamato ir kitos lietuviškos kolonijos.

Saulius Šimolūnas

Brighton Parkas

Erzvilkiečių veikla

Elzvilko Draugiško Klubas praėjusio savaitės gegužės 6 d. Vengeliausko salėje turėjo svečių. Tai bus mums plačiai žinomas visuomenininkas Juozas Bacevičius, kuris klubo pirmininko Benedikto Jurėno pakviestas įdomiai bei visiems suprantamai paaiškino namų pirkimo reikalus ir kiek maždaug namai kainuoja skirtingose Chicago vietovėse. Mūsų klubo narys Jonas Krausas paliko keliolika tūkstančių dolerių, kurie yra banke klubui namui nusipirkti ir pagal pažymėjimą palikimo testamentą klubas negali jų pinigų gauti kitam kuriam tikslui. Manau, ne be reikalo ir doktoras Adomavičius su savo pagalbininku atsišukubino susirinkimam nešini pusutinį didelį popierių su gana stambiomis raidėmis įvairiais propagandiniiais užrašais, kuriuos doktoras vartė, susirinkusiems rodė, sielėjosi bei atkartodamas pasakojo tą patį kas buvo tuose popieriuose parašyta. Ma-

jo ratelis Jūs broleliai apgavikai, kur susipynę daina ir šokis ir, kas mano manymu, buvo pastatymo kulminacinis taškas. Tai galima atskirai nufilmuoti ir užrekoruoti ir nusiųsti į Ed. Sullivan Show. Dar kas įdomu ir svarbu apie Stasį Slizį: labai maža mūsų kompozitorių eksperimentuoja su tautine muzika, o Slizys joje parodo daug savęs ir naujos sveikos dinamiškos harmonizacijos. Vien tik reikia pažvelgti į orkestro sąstatą. Mano manymu, jis surado ritmus ir garsus savo tautinės muzikos pristatyme daug įdomesnius negu šiandien labai mūsųse pagarsėjusio jauno kompozitoriaus. Trumpai charakterizuojant Slizio muziką: sudžiūta, smagi, ritmiška, jungiama sena technika su nauja linksmai pasiutusioje nuotaikoje.

Orkestras ir choras labai gerai pasirodė. Gal kiek silpnai berniukų balsai. Individualūs dainavimai silpniausi balsine medžiaga. Išsiskyrė Aldona Tautkevičiūtė ir Aida Smalinskaitė. Tautiniai šokiai buvo puikūs, tik gaila, kad jų buvo per mažai. Galinos Gobienės vadovaujamas šokių kolektyvas šilainė yra Detroito sena ir įsipilietinusi institucija. Pajėgumas aiškus, ką jau minėjau kalbėdamas apie ratelį. Taip pat labai gražiai sušokta Aušrelė. O tautiniai rūbai... Tikriausiai puošnesnių jokių lietuviškoj kolonijoj nesurasi.

Justino Pusdešrio dekoracijos funkcinės ir realistinės. Skoningas lietuviškos sodybos kiemas. Mano linkėjimas: tegul ši muzikinį veikalą pamato ir kitos lietuviškos kolonijos.

Saulius Šimolūnas

Vėl paukščių maras

Pranešimu iš Ludington, Mich. Michigan biologai pranešė tyrimus dėl kokios priežasties visą rytinį Michiganą ežero krantą nuo Manistee šiaurėje iki Benton Harbor pietuose užplūdo tūkstančiai bangų atneštų negyvų paukščių. Aiškinimas, kad tie paukščiai buvo balandžio pabaigoje užėjusios audros numušti į ežerą ir prigėrę, esą nepatikėtinas.

Kas pama, taip ir liko neišaiškintas kitas panašus paukščių maras prieš keletą metų, kai viso pietinio Michiganą ežero galo paplūdimiai buvo nukreikti stambių vandens paukščių lavonais.

Svečiams apleidus salę, kad ir pavėluotai pirmininkui Benediktui Jurėnui pravedant susirinkimą vienos minutės atsistojimu pagerbta mirusio klubo narė Emilija Aksomaitienė ir jos šeimai pareikšta užuojauta. Raštininkės Estellos Mc Namee protokolais bei kitų valdybos narių pranešimai balsuojant priimti. Komisija geg. 2 Vengeliausko salėje įvykusio parengimo raportavo, kad parengimas gerai pasisekė ir padaryta nemažai pelno, už kurį visiems gražiai padėkota. Ypač daug pasidarbavo komisija, kuriai priklausė didelis kreditas. Parengimo svečiai, tarsi vienos didelės lietuviškos šeimos nariai, Tony Valiuno orkestrui visokias melodijas grojant linksmos ir šoko, o kiti prie baro bičiuliškai pašnekesiais vieni kitus vaišino. Tarp jų gausiai prie vaišių prisidėjo ir mūsų gerbiamas pirmininkas Jurėnas bei svečiai Jankauskas, Grigonis ir kiti.

Beje, daugelis laimėjo vertingų dovanėlių.

Susirinkimui einant prie pabaigos dar pasitarta, kad reikia susirasti vietą klubo piknikui bei pasitarti su advokatu dėl minėto nario palikimo. Vėliau buvo smagios vaišės.

A. Jusas

Siūlo CTA "transferius" pakelti dar 5 centais

Illinojaus legislatoroje tebesibarant dėl subsidijos Chicago transito administracijai (CTA) davimo ar nedavimo,

atsirado naujas genijus, kurs pasiūlė CTA autobusų persėdimo tiketėlių kainą iš 5 centų pakelti į 10 centų. Tas galvočius yra Raymond O'Keefe, gubernatoriaus Ogilvie patarėjas CTA reikalams. Jei jo pasiūlymas praeis, tai CTA pirmininko reikalavimas važną pakelti iki 50 centų bus įvykęs faktas, nes Chicagoje autobusai taip važinėja, kad be persėdimo mažai kur tegalima nuvažiuoti.

"Transferiniai" keleiviai naudojami didžiausiu nupiginiu negu visi kiti ir jie yra atsakingi už nuostolingą situaciją", pasakė patarėjas O'Keefe gubernatoriui Ogilvie.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekejame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000
Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

When's the last time you got goose bumps when they played the Star Spangled Banner?

It's been a while, right? Well, then you're like a lot of us.

It seems that many of us are too grown-up to get excited about things like the Star-Spangled Banner any more.

You could almost say that patriotism makes us feel embarrassed.

Besides, it's hard to really feel patriotic when you hear so much about how this country is falling apart.

But, of course, America still has a Bill of Rights. And free elections.

An incredibly high standard of living.

And a free enterprise system that lets you hitch your wagon to any star you want.

And plenty of other things you can't find anywhere else in this world.

Know what? Looking at it that way, America deserves a lot more credit than it's been getting.

One of the best ways to give this country the support it deserves is to buy U. S. Savings Bonds.

They strengthen the country so that it's better prepared to solve its problems.

And they happen to be one of the best ways to provide for your own welfare.

The interest is exempt from state and local income taxes. And you don't have to pay Federal tax until you cash your Bonds.

Buy U. S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. Or at your bank.

It'll give you a good feeling.

And a perfect excuse for getting goose bumps the next time they play the Star-Spangled Banner.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace them.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MAY 21, 1970

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinyje lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos, ir gaidos:

1. Tegu giria šiamščiū, 8. Agunėlės
2. Užta, tra-ta-ta 9. Vakar vakarėl
3. Sukutinis I 10. Augin tėvas
4. Kokietka 11. Meilės valasas
5. Padispanas 12. Siuntė mane motinėle
6. Vengerka 13. Čigonai
7. Klumpakojis 14. Peleda
15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

Suos gaidų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiųsime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 13:30

ALICE STEPHENS DVIGUBA SUKAKTIS

Dainai ir muzikai pašvęstas gyvenimas

Ši šeštadienį, gegužės 23 d., dainą *Alice Stephens Singers*, kuriam vadovavo per išstius didžiojoje salėje įvyksta labai retas tos rūšies vakaras. Tai vakaras su *Alice Stephens (Steponavičienė)*. Šiomet suėina 40 metų nuo jos dainavimo studijos įsteigimo Chicagoje ir 30 metų nuo jos moterų ansamblio sudarymo. Vakara su *Alice Stephens* rengia Mar-gutis.

Alice Stephens yra neapsakomai daug nusipelnusi lietuvių kultūrai Chicagoje ir laikas, kad ji lietuvių būtų pelnytai įvertinta.

Alice (Salaveičikaitė) yra gimusi 1905 metais, lapkričio 29 d. Manchester, Conn. Vidurinį mokslą išėjo New Britain, Conn. ir tebesimokydama biznio kolegijoje jau pradėjo lankyti Hartfordo muzikos konservatoriją, kurią baigė dainavimo ir fortepiono mokytojos diplomu. 1926 metais persikėlė ir nuo tol pastoviai apsigyveno Chicagoje, kur dar gilino muzikos studijas Amerikos Muzikos Konservatorijoje, čia 1929 metais gaudama muzikos bakalaurų laipsnį.

Dar tebegyvendama ir tebesimokydama rytinėse valstijose *Alice* daug ir plačiai rengė koncertus ir pasižymėjo, kaip geras dramatinis sopranas. Chicagoje tuojuo pradėjo veikti su Birutės chorą ir Pirmyn chore vaidino visose jo statylose operose bei operetėse pagrindines roles greit pasižymėjo ir kaip chorvedė bei muzikos pedagogė. Ji nuo 1927 iki 1931 metų vadovavo lietuvių vaikų chorui, įvairių koncertų varžybose laimėdama savo mokiniams balsui lavinti stipendijas. 1929 metais pati surengė koncertą su Chicago simfoniniu orkestru. 1938 metais su Pirmyn chorą dalyvavo ekskursijoje į Lietuvą, kur dalyvavo 26 koncertuose.

Grįžusi iš Lietuvos *Alice* atidėjo savo pamėgtam pedagogijos darbui ir 1930 metais įsteigė savo studiją *Fine Arts* namuose Chicagoje, dar dešimt metų vėliau 1940 metais suorganizavo lietuvių dainos ansamblį — moterų chorą. pava-

Alice su savo dainininkėmis turėjo ilgą eilę žymių pasirodymų, kurių pavyzdžiai tokie, kaip 1941 metų Chicago Tribune muzikos festivalis, kuriame laimėjo Cook apskrities moterų chorų varžybose pirmą vietą; koncertai 1943 m. Kimball Hall, 1944 - 1945 metais Chicago 8th Street Theater, 1946 m. Civic Opera teatre, 1947 - 1950 metais Orchestra Hall. Šiuose koncertuose ji pristatė plačiausiai Amerikos visuomenei mūsų žymiuosius solistus, k. a. A. Kaskas, P. Stoska, Z. Griškaitė, R. Juška, I. Nauragis, A. Brazis, St. Baras — Baranauskas. Du sezonus (1949 ir 1950 m.) dainavo su Grant Parko simfoniniu orkestru. Su savo mergaičių chorą ji koncertavo Philadelphiajioje, Clevelande, Detroite, New York, Pittsburgh, Baltimore ir Kanados miestuose. Per jos Dainininkų chorą perėjo 514 dainininkių, kurių beveik visos — žiagimės Amerikos lietuvių.

Kaip pedagogė *Alice* dėsto balso kultūrą Clare Powell Academy of Theatre Arts ir muzikos dalykus dėsto Marijos aukštesnėje mergaičių mokykloje. 1957 metais pakviesta profesore į Chicago Conservatory of Music, kur vadovauja kolegijos chorui; jos ansamblis įjungtas į konservatoriją.

Ji buvo JAV-bių ir Kanados lietuvių Dainų šventės Chicagoje 1956 metais vyr. šventės komiteto pirmininkė. Ji aktyviai dirba su Chicago Operos Moterų chorą. Paskutiniiais metais ji savo ansamblių peror-

ALICE STEPHENS

ganizavo, įtraukdama naujų lietuvių kultūrai yra milžinišgerų jaunų balsų ir ji pavadindama "Aidutėmis", kurių pirmasis koncertas įvyko 1967 metais.

Taigi, *Alice* įnašas lietuvių kultūrai bendrai ir Chicago

J. Pr.

KANADOS NAUJIENOS

ST. CATHERINES, Ont. — Tulas st. catherinietis, kurį su trumpintai pavadinsiu J. S., kartkartėmis parašo korespondencijų apie mūsų nedidelę lietuvių bendruomenę. Bendrai paėmus, tai yra labai geras ir naudingas dalykas. Kam nėra idomu žinoti, kaip gyvena broliai lietuvių kurioje nors tolimoje vietovėje?

Tačiau korespondentai būtinai turi prisilaikyti vieno svarbaus dalyko: objektyvumo. To objektyvumo kaip tik ir trūksta ponui J. S. Kai trūksta to objektyvumo, tai skaitantiems šališkas korespondencijas sunku yra patirti, kas iš tiesų vyksta toje ar kitose lietuvių kolonijoje.

J. S. kaip tik pasižymi šališkumu, visą laiką besistengdamas, kaip sakoma, rodyti tik vieną medalio pusę, atseit, kalbėti vien tik apie esamas ir menamas mūsų lietuvių kolonijoje pasireiškiančias negeroves. Niekur nėra tokios bendruomenės, kuri susidėtų vien tik iš angelų, žmonių bendruomenė paprastai nėra tobula: turi ydų, bet turi ir gerų pusių. Todėl nedera kalbant apie ydas nutylėti gerąsias puses. St. Catherines lietuvių kolonija pasižymi ypač vienu dalyku, — ji yra labai veikli. Tas veiklumas ir yra pats svarbiausias mūsų kovos frontas už tautinį išsilaikymą.

Kaip žinia, kur yra didesnė veikla, ten pasitaiko ir daugiau trinties. Kai medžiai kertami, tai atsiranda ir skiedry. Bepigu sugyventi tokiai bendruomenei, kurios visas veikimas susideda prie žuvavimo, medžioklės.

Sakoma, jog kam daug duota, iš to daugiau ir reikalaujama. Turiu galvoje tuos, kurie Vokietijoje turėjo progos įsigyti diplomus, kai kiti kovojo rezistenciniuose požemiuose. Po karo daugelis tų kovotojų Vokietijoje veikė lietuvių komitetuose ir visais būdais puoselėjo lietuvių veiklą.

Vėliau, patekę į Kanadą, Ameriką ar kur kitur, jie tos veiklos nenutraukė. Tuo tarpu kai kurie diplomuotieji dingo kaip akmuo į jūrą, kai įsigavo į melynkravų tarpą, atseit, aukštesnį luomą.

Vėliau, patekę į Kanadą, Ameriką ar kur kitur, jie tos veiklos nenutraukė. Tuo tarpu kai kurie diplomuotieji dingo kaip akmuo į jūrą, kai įsigavo į melynkravų tarpą, atseit, aukštesnį luomą.

Vladas Vaičaitis

Rudeniop (Aliejus)

Kalbant apie veikimą, tenka pasakyti, jog paprastai kur daugiau veiklama, ten atsiranda ir nesklandumų, o kartais net ir triukšmo. Tačiau tai nėra jau taip svarbu, kai stengiamasi tie nesklandumai tinkamomis priemonėmis pašalinti. Kėlimas didelio alaso bei pasakojimas neviltingas pasakų, kaip tai daro J. S., yra tik klaidinimas visuomenės. Iš viso reikėtų susilaikyti nuo platinimo iš pirmo išlaikyti bei visokiose pakampėse surankiotų istorijelių.

J. S. su savotišku autoritetu kalba apie kleboną, parapiją ir panašius dalykus. Kas jau kas, bet ne jis gali kritiškai apie tuos dalykus kalbėti. Ir tai dėl tos paprastos priežasties, kad jis nieko bendro neturi nei su klebonu, nei su parapija, nei su lietuviškom pamaldom. Jis nėra uždegęs nei vienos žvakutės lietuvių maldos namuose. Gal net ir tų namų adreso nežino...

Tokiu tonu kritikuoti kitų religijų kunigus jau yra atgyvenintas laikas. Dabar visų religijų dvasiškai yra gerbiami žmoniai, kurie laikosi principo, jog reikia kitus gerbti, jeigu nori, kad tavę gerbtų.

Ne kitokie reikalai yra ir su vilniečiais. J. S. nėra joks vilnietis. Jam neteko patirti lenkų okupacijos jungo, nekojo jis dėl lietuvių išsilaikymo. Kyla klausimas, ar jis kada nors yra buvęs Vilniuje ir jo apylinkėse. Tačiau jis dedasi visų vilniečių gynėju, sudarydamas įspūdį, jog kažin kas tuos vilniečius puola, kad mūsų kolonijoje yra kažkokių vilniečių priešių. Tai yra nesąmonė ir piktas prasimanymas, kurio tikslas yra tik sėti nesantaiką ir kelti nesusi-pratimus. Faktas yra tas, kad St. Catherines vilniečiai, kaip anksčiau aktyviai reikėsi lietuvių veikloje, taip ir dabar tebesireiškia. Sakysime, Bogušio dukterys vis labiau pasižymi kaip akordeonistės ir už mūsų ribų.

Tiesa, savo laiku mūsų vilniečiai buvo išvystę plačią veiklą. Jie surengdavo net Jonines. Kad dabar jie mažiau veikia, tai svarbiausia priežastis yra ta, kad jų skaičius pusėtinai sumažėjo. O tai reiškia, kad ir jų pajėgumas sumažėjo. Be to, prie tos veiklos sumažėjimo prisidėjo ir J. S., kuris save į padanges kelia (ir tai spaudoje!), o visus kitus niekina. Tai gal kai kuriuos ir atbaido nuo veikimo.

Vilniečiams J. S. paslauga mažiausiai nėra reikalinga. Jie tikrai gali ir be tos paslaugos išsiversti.

Joninių rengimu dabar rūpinasi skautai. Ir jiems tai sekasi. Pirmą programą atliko Hamiltono meno vienetai. Buvo suruošta didelė liaudies meno paroda. Skautams pelno liko \$512.28. Šiomet programą atliko Londono "Baltija" ir Hamiltono choras. Taigi, darbas verda. Develk visi lietuviai tą darbą remia. Tik keli (žinoma, ir J. S.) snairuoja. Nepatinka jiems, kad rengėjais yra skautai. Det ar

svarbu, kas Jonines rengia? Ar skautai nėra lietuviai? Reikėtų tik pasidžiaugti, kad jie lietuvių darbą dirba, ir tą darbą atbeka gerai. Patriotiškai St. Catherines bendruomenė jiems už tai yra dėkinga.

Tegul J. S. nekrauna iš nedidelių nesantaikų sau kapitalo: nebe pirmą kartą st. catherinietis pasiginčijęs; nebe pirmą kartą pasiginčijęs broliškai padavę viens kitam rankas ir susitaikę. Nėra abejonės, kad panašiai ginčai baigsis ir šį kartą.

Niagarietis

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų sielą —
Vėl gyvenki mūsų,
Giesmėje skambėk.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindinį žiedą, apkašo medžių šakas žirgais, kaip konfetėmis ir pamažu pveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verkią poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — Vaičiūnė, ZVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdionis, DIDŽIOJI KRYŽKELE. Eilėraščiai, 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINIS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ — LIŪDĖ. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
8. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DUKLĖS EŽER. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Kozulis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 84 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta — Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 132 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvengtą lietuvių senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULELIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių, 92 psl. \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Grudis, IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Uršulė Zemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų. 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Muziko Strolios atsiminimai
Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolios knygą
LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.
176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00.
Tai geriausiaji sodrių pasiskaitymų knyga.
Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas
POVILO LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas
BE DRUSKOS
Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.
Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštus, miestiečių, kaimiečių ir dvasiškų išgyvenimai ir kit.
Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIESE.
Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
tris mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
tris mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pranašavimai, kurie neišsipildė

Žadinsys — sapne radinsys.

Tikrai tokiu radiniu pasirodė prezidento Nixono žadinsys, susijęs su biudžetu. Tik prieš kelis mėnesius buvo paskelbti numatyti biudžetai 1970 ir 1971 metams. Paskelbtos apskaičiuojamos federalinės valdžios pajamos ir išlaidos tiems metams. Prezidentas, pasiremdamas biudžeto sudarytojų apskaičiavimu, tada paskelbė, jog 1970 metais federalinės valdžios pajamos prašoks išlaidas pusantru milijonų dolerių, o 1971 metais — 1,300 milijonų dolerių.

Kaip ir praeityje, taip ir šį kartą pasirodė, jog iš anksto numatyti pajamos ir išlaidos yra gana sunku. Atvejais atvejais pasirodė, jog pajamų ir išlaidų apskaičiavimai nėra tikslūs.

Nebuvo tie apskaičiavimai tikslūs prezidentų Eisenhowerio, Kennedy ir Johnsono laikais, nėra jie tikslūs ir dabar. Ir tai visai suprantama. Absoliučiai nėra jokios galimybės tikrai pasakyti, kokią rolę padėtyje bus krašto ekonomija po kelių ar keliolikos mėnesių.

Kai prezidentas Nixonas skelbė numatytus biudžetus ne tik be deficito, bet ir su pertekliumi, tai jis vadavosi tuoliausiu krašto ekonomijos stoviu ir nenumatė, kad gali įvykti pusėtinasis atoslūgis, kuris žymiai sumažins pajamas, nesumažindamas išlaidų. Tada jau buvo pradėtas savo rūšies eksperimentas infliacijai sumažinti. Buvo tikimasi, jog pakėlimu nuosimčių paskoloms ir paskyrimu mažesnių sumų pinigų įvairiems federalinės valdžios projektams (statybai, erdvės tyrinėjimo reikalams ir t. t.) bus galima iš dalies sulaukyti infliaciją.

Buvo numatoma, jog tos priemonės infliacijai sulaukyti gali kiek padidinti nedarbą. Bet, girdi, tas padidėjimas nebūsiąs žymus. Be to, buvo ketinama nuosimčiams ir įvairių projektų finansavimui varžtai atleisti, kai tik nedarbas prašoks nustatytą ribą (4.2 nuoš).

Tą ribą nedarbas jau yra prašokęs, ir jis vis didėja. Yra visa eilė miestų, kur nedarbas yra labai skaudžiai jaučiamas. Tūkstančiai darbininkų (ir tai labai kvalifikuotų) jau atsidūrė bedarbių eilėse. Taip yra, pavyzdžiui, Los Angeles, Seattle ir kituose miestuose, kur labai sumažinta speciali produkcija, susijusi su erdvės tyrimu ir gaminimu kai kurių elektroninių dalykų.

Tas pasireiškęs ekonominis atoslūgis (nedarbo padidėjimas ir produkcijos sumažėjimas), aišku, turėjo atsiliepti ir federalinės valdžios pajamas. Ir atsilieptė. Mokes-

RŪPINASI GYVENTOJŲ REIKALAI

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijos nepaprastas valdybos posėdis įvyko šiuo metų gegužio 3 d. adv. Charles P. Kal rezidencijoje, esančioje 6420 So. Washtenaw Ave.

Pasitarimą skubos keliu sušaukė pirm. Juozas Bacevičius. Iš anksto buvo pranešta, kad viešas organizacijų atstovų nuomonių išsklaidymas įvyks City Hall patalpose, bet greitkelio planuotojai staigiai pakeitė apskaičiavimų vietą. Vietoj savivaldybės rūmų, jie paėmė Civic Opera's patalpas. Taip pat patirta, kad nuomones galės pateikti ne tik organizacijų atstovai, bet ir pavieni asmenys. Valdyba nutarė skubiai sušaukti nepaprastą organizacijos narių susirinkimą ir informuoti apie naujai susidariusią padėtį.

Nepaprastas susirinkimas

Įvyko šių metų gegužio 5 d. vakarą Marquette Parko parapijos salėje. Dalyvavo apie 300 narių ir svečių. Pirm. Bacevičius pranešė susirinkusiems apie nepaprastą šio susirinkimo reikšmę ir visiems šios apylinkės namų savininkams. Jis priminė, ką reikėtų tas greitkelis kiekvienam gyventojui. Tuo keliu išties 24 valandas riedėtų didieji ir mažieji sunkvežimiai, keldami triukšmą ir versdami neišvaiduojamą kiekį nuodų, jo paremti 13-to wardo alder-

čiais surinkta keliais milijonais mažiau, negu dar vasario mėnesį prezidentas Nixonas numatė. O to pasekmėje 1970 metų biudžetas, kaip skelbiama, rodys jau ne perviršį, bet deficitą, kuris sieksis \$1,800,000,000!

Tas pats ir su 1971 m. biudžetu. Ir jis nebus subalansuotas ir deficito rodysis apie \$1,300,000,000 (o tiek pagal vasario pranašavimą turėjo būti perviršio).

Visai dar nėra tikras dalykas, kad tik tiek tebus deficito. Nėra jokio užtikrinimo, kad vadinamasis krašto ekonominis atoslūgis neišsivystys į mažesnę ar didesnę apimtį depresiją. Kai kurie žymūs ekonomistai jau daro užuominas, jog tai gali atsitikti.

Federalinė valdžia mokesčiais, kaip skelbiama, surinko trims milijonais dolerių mažiau, negu buvo numatyta. Kadangi išlaidos beveik nesumažėjo (ir mažai vilities, kad jos sumažės, kol tęsis Vietnamo karas), tai ryšium su pajamų padidinimu planuojami nauji mokesčiai. Pirmiausia siūloma jau nuo liepos mėnesio pakelti mokesčius specialiam gazolinui. Jei tas pasiūlymas bus priimtas, tai to gazolino galionas pabrangs dviem centais su viršum. Bet tai tik mažmožis: jau kalbama apie reikalingumą kitais metais padidinti pajamų mokesčius...

Indokinijos karas, kaip teigia profesorius Samuelson, iššaukia tiesiog liguistas nuotaikas, kurios veikia visą Amerikos bendruomenę. Jos veikia krašto ekonomiją, sukelia baimę ir netikrumą biržoje. Gyventojuose vis labiau ryškėja nusistatymas, kad tas karas turi būti kaip galima greičiau baigtas.

Iš tiesų tas karas Amerikai pasidarė tokia sunki našta, kuri klampina viso krašto ekonomiją.

monas Casimir Staszuk. Jis paaikšino vedamo kelio blogas pasekmes ir patarė priešintis. Jis pasižadėjo padėti organizacijos nariams ir ginti teisingus jų reikalavimus.

Gegužio 7 d. vakarą nuo Marquette Parko Lietuvių bažnyčios keli busai išvažiavo į miestą protestuoti. Apie tai pranešime kitoje korespondencijoje.

Stasys Patlaba

Vaikų teatro premjera

Kaip buvo skelbta spaudoje, sekmadienį, gegužės 17 d., po vidurdienio Gage Parko Fieldhouse patalpoje įvyko Alvudo vaikų teatro artistų supažindinimas su nauju, Balės Vaivorytės parašytu, trijų veiksmų ir kelių paveikslų teatriniu veikalu "Našlaitė". Jame vaidins berniukai ir mergaitės, žuikuikai, meška, drugeliai, snagės ir angelai. Trečiąjį veiksma, berods, suvaidins šio teatro suaugusių padalinio artistai, kadangi čia bus atvaizduoti fragmentai iš Lietuvos gyvenimo praeities su žinių vaidila, knygnešiu ir kt.

Naujų artistų tą dieną į teatrą neįstojė, o senieji artistai vaikai, gaila, ne visi teatyko. Tačiau atvykusiems roles buvo išdalintos susipažinimui vasaros metu. Likusios roles bus išdalintos rudenį, kada prasidės repetacijos. Kam kokią rolę skirti, čia pat aptarė režisierius Alfars Brinka su padėjėja Aldona Sobieskine; jų pasitarime dalyvavo artistams rolių išrašinėtoja Jonė Bružienė.

Kito vaikų teatro ir suaugusių padalinio dalyvių ir darbuotojų per vasarą susirinkimo nebus.

Tuo pačiu laiku šalimais už sienos posėdžiavo Alvudo valdybos keturi nariai, vienas kandidatas ir svečio teisėmis pakviestas naujai į nars įsirašiusi Anna A. Maggenti. Ponia Maggenti lietuvių visuomenei Čikagoje yra žinoma kaip aktoringa ir neatlaidi kovotoja už grąžinimą tvarkos ir lietuviškų papročių šv. Kazimiero kapinėse.

Siame pasitarime buvo apspartyta išvykos — gegužinės, ruošiamos šeštadienį gegužės 30 d. (Kapų puošimo diena). Gegužinė įvyks kaip ir praeitaisiais metais miške — Forrest Preserve Buffalo Woods, Grove Nr. 4, arti lietuvių tautinių kapinių. Bus pasižadimų vaikams ir lietuviškos virtuvės gaminių patiekalų visiems.

Be to, nutarta užprašyti mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje už mirusius alvudiečius ir rėmėjus. Mišios bus atlaikytos 12 val. dienos, sekmadienį, gegužės 24 d.

Kitų pasitarimų ir svarstyčių eilėje buvo aptarti būdai ir priemonės, kaip suintensyvinti Alvudo leidinių platinimą.

Nutarta kaip ir kitais metais, taip ir šią vasarą šeštadienį po pietėmis ir vakarais ruošti popilnis ir pasižmonėjimo vakarojimus su savanorių mėgėjų menine programa: vaikų žaidimais ir gražiais filmais.

Tačiau pirmas toks pasižmonėjimas įvyks sekmadienį gegužės 31 d. nuo 5 val. po pietų, kur bus teikiami ir užkandžiai su namine gira bei vaisių arbata. Vietą Marquette parko medžių prieglobstyje į vakarus nuo California gatvės, priešais Sv. Kryžiaus ligoninę.

Visi lietuviai kviečiami ir laukiami.

O. Alginienė

CICERO

Visi ligoniniai sveiksta

Marė Genienė po 4 savaitių grįžo iš ligoninės ir atrodo gerai atsigaivusi, širdis atstatyta kaip reikia — Dieve duok, kad nebepasikartotų. Širdis tai opiausias kūno aparatas žmogui. Moterims retai tepasitaiko, bet vyrams širdies sunegalavimai tai nenaujiena.

Konstancė Nartonis sveiksta savo namuose geroje vyro ir dukros priežiūroje.

K. Dobilas, savanoris kūrėjas, kankinasi namuose.

J. Zadeikis, senosios kartos ateivis, sveiksta namuose dukros priežiūroje ir draugų bei pažįstamų lankomas.

Visiems sergantiems linkiu greitai susveikti ir vėl būti su sveikaisiais. Tikiu, kad dabar, orui atšilus, ir ligoniniai sustiprės. K. Šimkus jau atrodo kaip visiškai sveikas, bet taip nėra ir apie darbą tai dar ne nesvajojai. Sako, "užteks, tegul lieka darbo jauniems". Darbas visiems reikalingas ir naudingas.

Namų savininkai viečia

Namų savininkų klubas sparčiai įsisiūbavo ir ruošiasi prie didesnės veiklos: bus vakarienė, piknikas, be to planuoja surašyti istoriją iš vietos lietuvių gyvenimo ir veiklos. Labai gerai, kad yra entuziastų žmonių. Mūsų senoji karta nyksta, tai ateities naujajai kartai užimti senųjų vietos. Taip ir reikia. Geriausios sėkmės, tebūnie sumanymai įvykdyti. Vienybė — galybė.

K. P. Deveikis

Parapijos mokykla skolose

Sv. Antano parapijos klebonas kun. J. Stankevičius atsisaukė me ir parapijonis rašo, kad parapijinė mokykla yra gerokai ir skolas nugrimzdusi. Balandžio mėnesio mokyklos apyskaita rodo, kad pajamų tą mėnesį gauta iš

FBI sąrašė vienuoliktą labiausiai paieškamą nusikaltėliu įrašytas Rap Brown, kuris kaltinamas Marylando valstijoje sukurstęs padėgimus ir nęru riaušes. Paprastai FBI sąrašė būna tik 10 pavardžių. Paskutinis karta 11-tas įrašytas buvo James Earl Ray, kuris nuteistas už dr. King nužudymą.

mokinių (mokestis už mokslą) \$1,740, iš rinkliavos mokyklos išlaikymui gauta \$873.47. Viso pajamų per balandžio mėnesį gauta \$2,613.47.

Išlaidų būta: seserų mokytojų algoms \$1,200; pasauliečiams mokytojams algoms \$1,540; prižiūrėtojo alga \$300; priežiūros reikmenys \$362.05; šildymas ir elektra \$704.18; algų mokesčiai, taksai \$436.50. Viso išlaidų \$4,542.73.

Balandžio mėnesį susidarė deficitas \$1,929.26.

Kovo mėnesio deficitas buvo \$2,207.58. Bendras deficitas susidaręs \$4,136.84.

Klebonas ragina parapijonis sakydamas: "Prašykime šį mėnesį Dievo Motinos, kad ji mums pagelbėtų ir mūsų mokyklos piniginiuose reikaluose".

Gengsterių auka

Antradienio rytą anksti apie 3 valandą kažkas paskambino policijai, kad prie namų 2641 S. Karlow St. yra įtartinas automobilis, kurio "trunkė" yra žmogaus lavonas. Tikrai taip ir buvo.

1961 metų Ford Fairlane modelio automobilio trunkė. policija rado įkintą nušautą jauną rudaplaukį vyrą be jokių dokumentų ir atpažinimo ženklų. Tik kišenėje rastas 10 centų pinigėlis, o tai yra ženklas, kokių gengsteriai palieka nusmerkdami savo "išdaviką". Jei bus nustatyta, kad tai tikrai gengsterių "teismo" auka, tai bus jau 1,008 auka Chicagoje.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

ST. TRINKA

ATSIMINIMAI

4

Už tą žmogūdybę 1929 metų spalio mėnesio 5 dieną Olšauskas Kauno Apygardos Teismo, atsižvelgiant į jo nuopelnus, buvo nubausintas 5 su puse metų kalėjimo. Vyriausiasis Tribunolas jam bausmę padidino iki 6 metų. 1931 metais vasario 16 dieną bausmę jam Prezidentas dovanavo. Be kalėjimo bausmės teismas jam pritaikė Baudž. Statuto 28 ir 29 str., kurie atima balsavimo teisę, o taip pat teisę turėti nejudomą turtą.

Išėjęs iš kalėjimo Olšauskas apsigyveno Laukžemės kaime. Darbėnų valsc. Kretingos apskr. kur turėjo nusipirkęs gana daug žemės su mišku. Ant šventosios upės kranto buvo pasistatęs malūną ir lentpiuvę, kurioje iš savo miške nukirstų medžių gamino statybinę medžiagą ir ją veždavo į Palangą parduoti. Gyvendamas Laukžemės kaime, jis virš malūno, antrame aukšte, įrengė gražų butą su vonia ir pasisamdė apie 25 metų amžiaus gražią šeiminkę, su kuria gyveno bendrame bute. Šalia Olšausko malūno, jo sesuo Natalija Olšauskaitė, gyvenanti Kaune, irgi buvo nusipirkusi apie 40 ha žemės, iš kurios 10 ha buvo dirbamos žemės, o kita miškas. Kadangi ji gyveno Kaune, tai savo ūkį buvo išnuomavusi kaimynui Žiliui, kuris irgi turėjo 40 ha žemės. Išnuomavo su sąlyga, kad jis

turi teisę žemę apdirbti, o miške gyvulius ganyti, bet neturi teisės miško kirsti. Tuo reikalu pas Kretingos notarą buvo sudaryta sutartis ir kaipo garantija, kad jis sutartį pildys, jis Olšauskaičiai išdavė 1000 litų vertės vekselį.

Kadangi Kauno Apygardos Teismas Olšauskui buvo pritaikęs Baudž. Statuto 29 str., kuris atima teisę turėti nejudomą turtą, tai tuo remiantis Natalija Olšauskaitė ir kiti jo giminaičiai jam išskėlė Kretingos Apylinkės Teisme civilinę bylą, kad jo turimą turtą teismas iš jo atimtų ir pripažintų jiems. Byla buvo kėlėta kartą svarstoma teisme, bet Olšauskas vis prašydavo ją atidėti, sakydamas, kad su savo giminėmis geruoju susitars. Olšauskas, žinodamas, kad jis šią bylą pralaimės ir kad jo turimas turtas bus iš jo atimtas ir atiduotas giminėms, stengėsi savo turtą likviduoti, kad giminėms kuo mažiau būtų nuostolių. Jis kirsto savo mišką ir lentpiuvėje išplovė į statybinių medžiagą jau vežė į Palangą parduoti. Olšausko giminės sužinoję apie tokį Olšausko elgesį, paprašė Kretingos Apylinkės Teismo, kad iki byla bus užbaigta, kad paskirtų turtą globėjų Žilių, kuris nuomavo Olšausko sesers ūkį. Žilius buvo pas Olšauską kėlėta kartą atėjęs ir jam uždraudė kirsti mišką. Olšauskas nekrepdė dėmesio ir paėmęs lazda jį išvijo iš savo malūno lauk.

Iruošimui virš malūno butui ir malūno remonto darbam Olšauskas buvo pasamdes vieną stalių iš Kretingos miesto. Tas

stalius pastebėjęs, kad šeštadienio vakarą, kuomet Olšauskui buvo ruošiamas vonia, antrame aukšte buvo girdimas didelis triukšmas: šūkavimas ir lakstymas po kambarį. Norėdamas pamatyti kas ten darosi, jis įlipo į pušį, kuri augo prie malūno galo, ir pamatė, kad Olšauskas su savo šeiminkine, nusirengę nuogi, maudosi vonioje vonioje. Po to išlipė iš vonios, laksto po kambarį ir vienas kitą gaudė. Kad Olšauskas su savo šeiminkine maudosi vonioje vonioje, stalius papasakojo Žiliui ir pasakė: "Jei netiki, tai ateinatį šeštadienį ateik ir lipęs į pušį pats pamatysi".

Kita šeštadienį, vakarą, Žilius lipęs į pušį irgi pamatė, kad Olšauskas su savo šeiminkine maudosi vonioje vonioje, ir apie tai pradėjo visiems pasakoti, pridurdamas: "Olšauskas vienas savo meilužę nudėdė, o dabar turi kitą, bet kai toji taps nėščia, tai ir ją nužudys".

Netrukus tie gandai pasiekė ir Olšausko šeiminkinės tėvus, kurie gyveno kitame valsčiuje. Jie atvažiavę pakėlė triukšmą dėl tokio nepadoraus elgesio ir norėjo savo dukterį atimti. Tačiau tam pasipriešino jų dukterė Olšauskas. Girdi, tai yra neteisėbė, tuos gaudus skleidžia kas nors keršto sumetimais. Po to pasikalbėjimo Olšausko šeiminkinės tėvai grįžo namo, o jų dukterė liko ir toliau šeiminkinti pas Olšauską.

Olšauskas pradėjo teirautis kas skleidžia gaudus, kad jis maudosi vonioje vonioje su šeiminkine. Netrukus sužinojo, jog juos skleidžia Žilius. Sužinojęs tai,

pasituntė berną, kad pašauktų Žilių. Jam atėjus, su lazda grumdomas, pradėjo jį koliauti už skleidimą neteisėnų gaudų, kad menamai jis maudosi vonioje su savo šeiminkine. Žilius ir tai atsakė, kad tai yra tikra teisybė, o ne melas, nes jis pats savo akimis tai matė lipęs į pušį, kuri augo prie malūno galo. Be to, pasakė, kad ne tik jis, bet ir stalius tai matė. Olšauskui tai buvo lyg perkūno trenksmas iš giedro dangaus. Daugiau su Žiliumi apie tą reikalą nieko nekalbėjo ir jį išvarė iš malūno lauk.

Olšauskas, norėdamas Žiliui atkeršyti, kitą rytą pasikvietė savo šeiminkinę ir berną ir su jais nuėjo į savo sesers mišką pažiūrėti ar Žilius nekerta ten medžių. Apžiūrėjęs rado, kad iš jo yra iškirsta 30 nestorų eglių ir pušaičių, kurių kelmai dar buvo likę. Parėjęs namo surašė aktą, po kurio vis trys pasirašė. Minėtą aktą jis su savo laišku pasiuntė savo seseriai ir Kauną ir jai patarė su Žiliumi sutartį nutraukti ir iš jo išieškoti 1000 litų užstatą, kurį buvo davęs kaip garantiją, kad sutartį pildys. Jo sesuo, gavusi šį laišką ir aktą, juos pasiuntė į Kretingą advokatui Vaitkui, kad jis žinias patikrintų ir, jei jos pasirodys tikros, tai su Žiliu sutartį nutraukti ir išieškoti užstatą. Gavęs laišką ir įgaliaumą, advokatas Vaitkus atvažiavo į Darbėnus ir iš čia pasikvietęs nuovados v.ką Petravičių, senąją ir Žilių, nutvko apžiūrėti Olšauskaitės mišką. Apžiūrėjęs rado, kad iškirtųjų kas tai yra iškirtęs 30 nestorų eglių ir

pušaičių, kurių kelmai buvo likę. Žilius teisinosi, kad ne jis tai padarė, tačiau, kas tuos medžius nukirto, nežinojo. Po apžiūrėjimo, advokatas Vaitkus jam pasakė, kad už sutarties nepildymą jis turis įgaliojimą sutartį nutraukti ir išieškoti užstatą sumoje 1000 litų. Išgirdęs tai, Žilius sugalvojo Olšauskui atkeršyti, nes sužinojo, kad Olšauskas jį apskundė seseriai, kad Žilius kerta jos mišką.

1933 metais, Olšauskas, gyvendamas Laukžemės kaime, beveik kas sekmadienį pasikinkęs savo arklį į brikutę, su savo bernu važiuodavo į Palangą atsiimti pinigų už parduotą miško medžiagą. Tų pat metų vieną liepos mėnesio sekmadienį, jis irgi pasikinkęs savo arklį į brikutę su savo bernu išvažiavo į Palangą atsiimti jam priklausanti pinigų už parduotą miško medžiagą. Atlikę reikalus, apie 12 valandą grįžo atgal į savo namus. Važiuojant vieškelio Palanga - šventosios uostas, apie 4 kilometrus nuo namų, staiga iš dešinėje pusėje esančio miško pasigirdo šūvis, kuris pataikė Olšauskui į nugarą. Nuo šūvio jis iškrito iš vežimo ant vieškelio ir tuoju mirė.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezidencijos telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4663
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
užtik. antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmadien. ketvirtadien. nuo 1-4 ir 7-9
antradien. nuo 1-5, treč. ir
sekmadien. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, antradien. 1-5, treč.
ir sekmadien. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezidencijos telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofisai: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmadien., ketvirtadien., 5-8
antradien. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. ir penktadien. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien. ir ketvirtadien.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadien. nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujos rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką ir chirurgiją
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL: pirm., antradien., trečiad.,
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadien. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezidencijos telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195

ATSISVEIKINO JONĄ PUNIŠKĄ

Šių metų gegužės 2 d. Lietu-
vių Tautinėse Kapinėse šeimos
nariai, kovos draugai, gausūs
bičiuliai ir pažįstami atsisvei-
kino su Chicagoje ilgus metus
gyvenusiu, bet Floridoje miru-
siu Jonu Puniška.

Jonas ir Sofija Puniškai bu-
vo laisvamaniai. Jie savo arti-
miesiems yra pasakę, kad nori
būti sudeginti, ir kad urnos su
jų palaikais būtų atvežtos iš
Chicago. Lietuvių Tautinės
Kapinės ir pastatytos garbin-
goj Amžinos Ramybės vietoj.
Praeitais metais Chicago bu-
vo atvežti Sofijos Kalvaitės
Puniškių palaikai, o šiais
metais greta jos pastatyta ir
Jono Puniškos urna.

I atsisveikinimą susirinko
didokas būrys Puniškų šeimos
narių, gyvenančių Chicagoje ir
kitose valstijose, ir dar dide-
nis Suvalkiečių Draugijos, So-
cialistų Sąjungos, SLA, Nau-
jienų ir visa eilė kitų draugų
bei pažįstamų.

Gražiai pakalbėjo Marijona
Zolpienė, gerai pažinusi abu
Puniškas ir ilgus metus dirbusi
su jais įvairiose Chicagoje lietu-
vių organizacijose. Zolpienė
papasakojo ir apie Puniškų
šeimos narius, nes visus gerai
pažino.

Socialistų Sąjungos vardu
atsisveikino mokytojas Jonas
Valaitis. Jis priminė šio šimt-
mečio pradžioje socialistų ves-
tas kovas prieš caro valdžią ir
žandarų, socialistų platinamą
literatūrą ir kovas už Lietuvos
nepriklausomybę. Jonas Pu-
niška priklausė Chicagoje veiku-
siai socialistų kuopai ir visą
laiką buvo veiklus jos narys.
Tiktai paskutiniaisiais metais, kai
84 metų našta jį jau pradėjo
sunkiau slėgti, tai jo veikimas
kiek sumažėjo.

Suvalkiečių Draugijos var-
du atsisveikino Antanas Gint-
neris. Jis priminė kelis pasikal-
bėjimus su velioniu, jo nutari-
mą bėgti iš Lauckaimio į Vo-
kietiją, jo kelionę į Angliją,
darbą anglų kasyklose ir san-
tykius su tenėjusiu "Rankpel-
niu".

Gintneris priminė, kad Pu-
niškai buvo įsigiję kelis Vinco

Kudirkos baldus. Dr. Vincas
Kudirka mirė nuo džiovos. Gy-
dymas sudarė daug išlaidų, o
bičiuliai ir pažįstami atsisvei-
kino su Chicagoje ilgus metus
gyvenusiu, bet Floridoje miru-
siu Jonu Puniška.

Suvalkiečių Draugija turėjo
bėdos su keliais savo nariais,
bandžiusiais traukti kūjo ir
priekala kryptimi. Suvalkiečių
Draugijai pavyko vykusiui nuo
jų apsiginti. Teko eiti į teismą,
samdyti advokatą, bet draugi-
sios vadovybė bylą laimėjo. Pu-
niška gynė draugijos dauguo-
sios narių teises.

Puniška aktyviai dalyvavo
šioje kovoje. Pas jį buvo šios
bylos dokumentai. Puniška pats
norėjęs apie tą bylą plačiau
parašyti, bet paskutiniu metu
jis jau jautė, kad nepajėgs to
padaryti. Tada jis visus doku-
mentus atidavė Suvalkiečių
Draugijos sekretoriui Gintne-
riui, įpareigodamas jį aprašyti
visą konflikto eigą ir dideles
suvalkiečių daugumos laimė-
jimą. Gintneris pradžioje tai
padarė.

Paskutinis atsisveikino Mar-
tynas Gudelis. Naujienų ir sa-
vo vardu jis pareiškė užuojau-
lą sūnui, broliui, jų šeimų na-
riams ir artimiesiems, o vėliau
tarė:

— Visi atidžiai klausėmės ži-
nių apie Jono Puniškos gyvenim-
ą ir svarbesnius jo darbus.
Buvo tvirtinama, kad jis net
susipykęs su tėvu, negalėjęs su
juo sugyventi ir išėjęs į Vokie-
tiją, o vėliau išvažiavęs į Di-
džiją Britaniją, bet niekas ne-
pasakė, kad jaunas Jonas Pu-
niška, kaip ir daugelis to meto
lietuvų, buvo užsikrėtęs kovos
dvasia. Jie pykosi ne tiek su
tėvais, kiek su Lietuva valdžiu-
siais rusais.

Cia buvo užsiminta, kad jau-
nas Puniška miegojęs Kudirkos
lovoje. Tai, žinoma, nėra toks
svarbus dalykas. Svarbu, kad
jaunas Puniška, gyvendamas
to meto Suvalkijoje, buvo už-
sikrėtęs Kudirkos dvasia, kuri
kiekvieną lietuvių kvietė kovon
prieš maskolius. Jis ne tik su
tėvu nesusiropkavo, bet jis kar-
tą su kitais jaunuoliais kovojo
prieš rusus. Jam ne svetimi
buvo lietuvių troškimai; jis ži-
nojo, kur gauti ir kaip platinti
lietuvišką atsisveikinimą. Jis
juos platino net ir tuo atveju,
kai tėvas patarė jam tokią da-
lyką neįsikišti.

Jaunas Puniška išėjo į Vo-
kietiją, bet išeidamas jis jau
kišenėje turėjo "Rankpelnio"
adresą. Anglijon jis nuvažio-
vo ne pas svetimus, bet pas savus
draugus. Amerikon važiuoda-
mas jis taip pat turėjo adresų.
Ne giminių, bet Amerikoje veiku-
sųjų tuo metu draugų. Čia jis
susirijo su tuo metu veikusiais
socialistais, prisidėjo prie jų
chorų, tapo įvairių lietuviškų
organizacijų nariu. Rusijos re-
voliucija, suskaldė Amerikos
socialistus. Vieniems atrodė,
kad bolševikai gali padaryti
naudingą darbą, o kiti matė,
kad bolševikai kiša į kalėjimus
ir net šaudo socialistus rusus.
Jonas Puniška nesusiropkavo ko
munistais. Jis visą laiką gynė
demokratiją ir demokratinę
socializmą. Pradžioje pats šį
reikalą gerai išsiaiškino, o vė-
liau vykusiai stėjo kovon ir gy-
nė nepriklausomą Lietuvą ir
demokratinę socializmą.

Jonas Puniška smerkė sovietų
karo jėgas, įsiveržusias į
nepriklausomą Lietuvą. Jis rė-
mė Amerikos Lietuvių Tarybos
vedamą darbą. Jis suprato, kad
visi laisvi lietuviai turi rasti
bendrą kalbą, jeigu jie nori pa-
dėti gimtiniam savo kraštui at-

sikratyti okupanto. Jis ragino
sudaryti vieningas ir stiprias or-
ganizacijas, jei norime efek-
tingai tremtiniams padėti.

Jonas Puniška ne tik tai mie-
gojo džiugininko Kudirkos lo-
voje. Kai Amerikoje buvo
leidžiami Kudirkos raštai, tai
Puniškos prisidėjo prie jų raš-
tų išleidimo. Jie ne tik pirkė
knygas, bet jas ir skaitė. Ku-
dirka jis padėjo, o kai kilo
mintis pastatyti Kudirkai pa-
minklą Lietuvių Tautinėse Ka-
pinėse, tai Jonas Puniška buvo
stipriausias šios minties rėmė-
jas. Jis įtikino suvalkiečius,
kad jie turi gyvai prisidėti prie
paminklo statymo ne žodžiais,
bet darbais. Puniškai esant Su-
valkiečių draugijos vadovybė-
je, pirmininkaujant Burbienei
minėta draugija surinko išties
tūkstantį dolerių Dr. Vinco Ku-
dirkos paminklui statyti. Vė-
liau visi draugijos nariai daly-
vavo paminklo atidengime.

Jonas Puniška visą laiką
glaudžiai bendradarbiavo Nau-
jienoms. Jis ne tik jas skaitė.
Kai buvo reikalo tai joms pa-
dėjo piknikus ir parengimus
surošyti. Naujienų poziciją
ginti. Naujieniečiams Jonas ir
Sofija Puniškai buvo geri pa-
žįstami, artimi bendradarbiai.
Kartu su šeima visi apgailes-
taujam jų mirtį, — baigė M.
Gudelis.

Reporteris

"NAUJINIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

METINĖ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.
POVILAS KRAUCHUNAS

Gyvenęs 6924 So. Maplewood Ave., Chicagoje

Mirė 1969 metų gegužio mėn. 22 dieną sulaukęs 68 metų amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Trečiasis kaimė, Panevėžio parapij. ir apskr. Ameri-
koje išgyveno 41 metus.

Palaikė Lietuvos SV. Kazimiero kapinėse.
Paliko nuliūdę žmona Elzbieta (Stasiulytė) ir du brolius: Petras
su žmona ir Kazys. Lietuvoje sesuo Stefanija. Sūnėnas Jonas Krau-
chunas su žmona Silya ir šeima; švogerka Anelė Zilis ir jos vyras
Jonas; krikšto sūnėnai: Petras Krauchunas, Robert Knack ir Ronald
Dunski; krikšto dukterė Aldona Loszoch su vyru Robert ir šeima; duk-
terė Anne Kush su vyru Walter ir šeima; sūnėnas Walter Kuza-
vinas su žmona Margaret ir šeima ir kiti giminės bei pažįstami.

Mūsų brangiam Povilui Krauchunui pagerbti, bus laikomos šv.
Mišios gegužio mėn. 22 d., penktadienį, 8 val. rytą Nativitų B. V. M.
bažnyčioje. Kviedame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilan-
kyti į pamaldas.

Mes Tave, mūsų brangiausią, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuelsime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka: ŽMONA, BROLIS IR KITI GIMINĖS

PADĖKA

A. A.
JONAS PUNIŠKA

Prieš 84 metus gimęs Lietuvoje, Lauckaimyje, ilgus metus gyve-
nęs Chicagoje, o paskutinius 11 metų gyvenęs Tampa, Floridoje,
šių metų kovo 10 dieną mirė Tampa, Fla. Ten jis buvo pašarvotas,
o vėliau jo palaikai sudeginti, sudėti į urną ir atvežti į Chicago, kur
šių metų gegužio 2 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse pastatyti amžinos
ramybės vieta, šalia ten stovinčių velionies žmonos Sofijos Kalvaitės
- Puniškių palaikų.

Gegužio 2 dienos vidurdienį Lietuvių Tautinių Kapinių administra-
cijos patalpose įvyko atsisveikinimas su velioniu. Dėkojame velio-
nio broliui Aloyzui ir Elenai Puniškams, brolio vaikams: Dr. Motie-
tui ir Aldonai Rimams, Jonui ir Kadijai Puniškams, Genei ir Gabrieliui
Puniškams. Kanadoje gyvenančiai velionio giminaitėi Elenai Puniškien-
nei ir jos dukrom Onutei ir Joanai, Chicago Lietuvos Kestučio klu-
bui, Lietuvių Socialdemokratų 4-tai kuopai, Suvalkiečių Draugijai, ve-
lionio svainiui Pranui Kalvaitiui ir jo žmonai, artimiesiems draugams:
Michael Jacučiui ir jo žmonai, Stanley Koveičiui ir jo žmonai, atsiun-
tusius gražius gėlių vainikus, davočius aukų velioniu pagerbti, pa-
reikšusius užuojautas raštu, žodžiu ir telefonu.

Dėkojame Marijonai Zilpienei, turusiai atsisveikinimo žodį Lie-
tuvų Moterų Piliečių Lygos ir savo, artimo velionies šeimos nario
vardu.

Dėkojame mokytoju Jonui Valaičiui, atsisveikinusiui Amerikos
Lietuvių Socialistų Demokratų ketvirtos kuopos vardu.

Dėkojame žurnalistei Antanui Gintneriui, atsisveikinusiui Chica-
gos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos vardu, ir

Dėkojame Martynui Gudeliui, atsisveikinusiui Naujienų vardu,
atpažinusiam velionies gyvenimo kelią ir priminusiems kelių svar-
besnius jo būdo bruožus ir atliktus darbus Lietuvos laisvei ir Ameri-
kos lietuvių gerovei.

Dėkojame Lietuvių Tautinių Kapinių administracijai, sudariusiai
sąlygas atsisveikinti su mumis brangiu Tėvu ir Seneliu prie Amžinos
jo Ramybės vietos.

Nuosirdžiai dėkojame visiems giminėms, artimiesiems, tėvo drau-
gams ir gausiems pažįstamiems, atvykusiems į Lietuvių Tautinės Ka-
pinės ir padėjusiems mumis atlikti sunkią pareigą.

SŪNUS, DUKTĖ IR GIMINĖS

SMILEY'S FRIENDS
Don't play with
matches

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikais, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMAS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-2123
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJINIENOSE

Mikas Šileikis

Vytnios pavesary (Eskizas)

APSKRITIES LIGONINĖJE

Cook apskrities ligoninėje šiomis dienomis vyksta didelė suirutė. Dėl daugybės kasdien plūstančių naujų ligonių, personalo trūkumo ir visokių administracinių trūkumų ten pasikutinuoju laiku bepriimami ligoniai tik būtiniausiam reikalui esant.

"Apskrities ligoninė yra slepianti vieta lankyti. Ji blogai

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm, Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

ŠIA VASARĄ TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31

Kiekviena kelionė tęsiasi 21 diena. Vietų skaičius ribotas. Registruokites tuojau. Išrūpiname leidimą įsileisti laiką pabūti Lietuvoje. Paruosime dokumentus atsikviesi giminei Ameriką.

Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCLAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųskite adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2%	5 1/4%
Investment bonus plan \$1,000 minimum	\$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas, automobilių, motociklų, šaldytuvų, maistas, doleriniai sertifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Juodžiai užėmė kolegiją

Praeitą antradienį būrys juodžių "studentų ir kitų" užėmė Southeast College prie 8600 Anthony Ave., įsakydami prezidentui, jo štabui ir fakulteto nariams tuojau išsikrausti, pagrasindami, kad priešingu atveju jie bus "neštie iš-nešti".

Juodukai įteikė kolegijos prezidentui "ultimatumą", reikalaujanti: 1) Atsinaujinti juodžių studijų mokytojų prof. John Mack III sutartį, 2) Kolegijos pavadinimą pakeisti į Hampton — Clark college, tai yra kolegijai duoti vardus tų dviejų "juodųjų panterų" vadų, kurie gruodžio 4 naktį buvo policijos nušauti; 3) pakeisti kolegijos prezidentą juodžiu, būtent juomi paskirti Dr. Geraldine Williams ir 4) pašalinti prof. Anthony Federici už tai, kad jis šaukėsi pagalbos prieš šią invaziją.

Policija netrukus "okupantus" išvarė, bet ofisas jau buvo sujaugtas, popieriai ir dokumentai išbarstyti ir keliose vietose pakurti gaisrai, kuriuos tačiau patys studentai užgesino.

TRUMPAI

— Poezijos vakaras įvyks birželio 27 d. Union Pier, Michigan, Community salėje "VARPO" žurnalo skaitytojų suvažiavimo metu. Bus skaitoma naujoji išeivų kūryba, įkvėpta laisvės motyvų. Poetus bei jų kūrybą pristatys ir įžanginį žodį apie laisvę lietuvių egzilinėje poezijoje tars prof. Aldona Augustinavičienė.

— Jonas Gaidelis, pensininkas, buvęs savanoris, parėmė Genocido parodą paaukodamas lėšoms telti komisijai 30 dolerių. Paroda bus birželio 13 — 20 dienomis Sheraton viešbutyje, 505 N. Michigan Ave. Visuomenė prašoma paremti parodos išstatymą parodanti tikrąjį Sovietinės Rusijos veidą amerikiečių visuomenei. Aukos prašome siųsti adresu: Lietuvių Tautos Genocido Paroda, 4259 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60632.

— Kongresmanas Edward Derwinsky, ne kartą yra kalbėjęs Chicago lietuviams įvairių švenčių ir parengimų metu JAV politikos klausimais, o taip pat ir kongrese kėles Lietuvos problemas. Jis atvyksta į Genocido parodos atidarymą

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARIŲ beismonto butas su baldais viename asmeniu. Tel. PR 8-0228.

birželio mėn. 13 d. Sheraton viešbutyje ir dalyvaus akademinėje dalyje bei ruošiamose vakarieneje. Šiose iškilnėse dalyvauti turi kiekvienas lietuvis. Į ruošiamą akademiją ir vakariene kvietimus išgityti galima pas A. Ruge, tel. PR 6-3209 arba pas komisijos nars F. Mackevičienę, M. Kriaučiūnienę ir N. Venčienę.

— Richard J. Daley Chicago miesto meras, yra pasižadėjęs dalyvauti Lietuvių Tautos Genocido parodos atidarymo iškilnėse birželio 13 d. ir atidaryti parodą Sheraton viešbutyje. Jeigu jau atvyksta Chicago meras, tai tikrodam lietuvių skaičiui tikrai reikėtų atvykti į atidarymą. Visi yra kviečiami.

PAIESIOMI FELIKSO VAICULIO IPEDINIAI

Felix Wojcuk, taip pat žinomas kaip Feliks Wachulis, Felix Wajculis ir Felix Wajculas iš Elna Borough, Allegheny apsa, Pa., yra palikęs turą. Byla Nr. 907 iš 1969 m. yra Allegheny apskr. Civiliniame teisme, palikimų padalinyje. Ipediniai, giminių arba turį teisę į šį palikimą, taip pat žinančieji apie juos, yra prašomi pranešti:

Barton Grubbs, II, Esquire
912 Frick Building
Pittsburgh, Pa. 15219

— A. a. Vladas Deveikis, iš Argentinos lankysis prieš kelis metus Chicagoje, mirė gegužės 13 d. Valentin Alsinoj, Buenos Aires priemiesty. Liko žmona, du sūnūs, ir duktė, taip pat daug giminių Argentinoje ir šiame krašte. Vl. Deveikis buvo vienas iš naujųjų ateivių, po antrojo karo iš Vokietijos nuvykęs pas brolių Argentinoje ir įsisteigęs geležies reikmenų dirbtuvę. (Pr.)

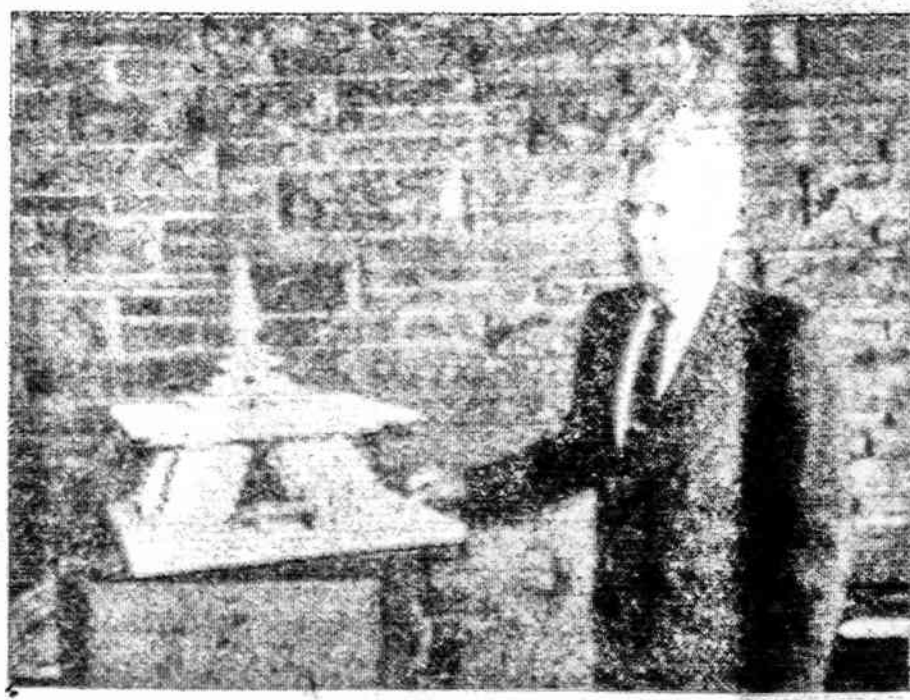
— Kviečiame į talką! Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleidusi eilę vertingų ir kaži ar bepaprastojo leidinių, iš naujo sutelkė jėgas prie Encyclopedija Lituanica, kurios bus 6 tomai. I-sis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsi-prenumeruojant.

Čikagoje prenumeratas priima: Naujienų, Draugo, Barcaus, Margučio, Jaunimo Centre pas p. Rožanską įstaigose, Marginių ir p. Tvero krautuvėse. Iš ankščiau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai,
2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai,
3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.

Tai yra vertingos dovanos bet kuria proga. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nedelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759. (Pr.)

Jono Muloko mauzolejaus ir krematorijos modelis buvo išstatytas Latvų namuose, 4146 N. Elston Ave., kur vyko Pabaltijo tautų meno paroda. Stovi Jonas Jakubonis.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

SECRETARY / ARTIST
To \$135 per week. Once in a life time opportunity for Girl Friday with flair for art. Must have shorthand & 35 wpm typing. Unique Sales Promotion Dept. makes this more than secretarial position for Gal with some natural artistic talents. 7 minutes walk from Union Station or bus to front door. Free parking. Outstanding benefits.
Call 663-2204
GENERAL ELECTRIC CO.
840 S. CANAL ST. CHICAGO
An Equal Opportunity Employer

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS
Bendrai namų ruošai ir 9 mėn. mergaitės priežiūrai 5 dienas savaitėje, nuo antradienio iki šeštadienio. Gera transportacija, Evanstone. Susikabinti angliskai. Reikalingos rekomendacijos. Tel. 869-7414.

GIRL FRIDAY
Need a bright young girl for one girl office. Must be able to take charge. Light typing, record keeping, some customer contact. Good starting salary. Convenient loop location.
Call MICHAEL BAKER
641-1970

TYPIST
To operate IBM 6400 Accounting Machine. Experience helpful but not necessary. We will train. Business location vicinity Foster & Kedzie. Company benefits.
5441 N. KEDZIE
463-2411 MIKE TARCHINSKI
9 to 5 P. M.

TYPIST
Excellent working conditions & salary.
Pleasant co-workers.
5 day wk. Good transportation.
Call 248-1303

GENERAL OFFICE AND ALSO SWITCHBOARD OPERATOR
Typing essential. Small modern office. Vic. Howard & McCormick in Skokie, near transportation. Paid hospitalization, vacation and other benefits.
674-2345 or 761-4600

STENO CLERK
To work in Superintendent's office. Must be able to take shorthand and type. Contact:
N. L. MINNIX, VI 7-6860
ILLINOIS NORTHERN RAILWAY
2610 So. Western
An equal opportunity employer

PERSONNEL SECRETARY
Typing and shorthand required. Assist Personnel Manager as his secretary.
Cicero Ave. location.
Call VIVIAN OHLER
MAIN ENTERPRISES
Southsiders call 582-3078

GENERAL OFFICE
Light typing, filing, miscellaneous office duties, interesting work, small informal office. Life, hospital, major medical insurance. Near West side location. Salary commensurate with ability.
Phone Mrs. DOBIAS, 261-1901.

GENERAL OFFICE
Good typing skills required w. aptitude for figures.
9-5. 5 days.
Tel. 527-5820

PATIKIMA ŠEIMININKĖ
40-50 m. amžiaus, bendrai namų ruošai, 2-3 dienas savaitėje. Nuolatinis darbas, geras atlyšinimas ir susisiekti. Mas. Susikabinti angliskai.
Tel. EU 3-6774 arba 463-4763

CLEANING WOMAN
LADY to clean office, during daytime office hours either 1/2 days or 2 to 3 days per week. Steady work.
WARREN BARK SUPPLY CO.
156 No. JEFFERSON
263-7860
Mr. COOK

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FOOD PROCESS
Learn a trade at our new Elk Grove location.
GOOD PAY
STEADY WORK
COMPANY BENEFITS
CHANCE TO ADVANCE

♦ FORKLIFT OPERATORS
♦ FOOD PROCESSORS

Call BOB at
593-5700

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

3 CHAIR BARBER SHOP
Air conditioned.
A bargain at 350 dol.

Call STANLEY FULLILOVE
Tel. 734-9879

BRIGHTON PARKE
savininkas parduoda mūrinių namų, 4 butai ir gerai einantis biznis — taver-na. Parduomo priežastis — mirtis šeimoje. Kreiptis
3000 W. 47th STREET
(prie Sacramento),

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAMS
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3L
PALOS PARK — ORLAND PARK
rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.
VILLA - WEST
135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai.
TELEF. 349-0600

4 BUTU MŪRAS: 3 po 4 ir 1-7 kamb., 10 metų, ant 50 pėdų sklypo vakarus nuo Kedzie.
MŪRINIS 2 po 5 su įrengtu sklepu, centr. šildymu, 2 auto garažu. Modernus ir švarus, Brighton Parke.
MŪRO BUNGALOW, 6 kamb., įrengtas sklypas, 60-ta ir Francisco.
1 1/2 AUKSTO, 6 ir 5 kamb. modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklypas, prie pat Maria Aukšt. mokyklos.

SIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna aprauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

INVESTAVIMUI HICKORY - HILLS
naujas 12 butų po 2 mieg. mūras su rūsiu ir garažu. Atpaustu ugniai.
Tel. 598-0560.

7 KAMB. MŪRO BUNGALOW su 2 masinu garų gėrėju 59-tos ir Kedzie apylinkėje. Kreiptis į savininką.
Tel. 476-5815

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visus rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGŲ, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudazome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE", — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE